

Covid-19
skāris vienu
doktorātu.

→ 3. lpp.

Ko par dīkstāvi saka
kosmētiķes, kas
strādā Liepājas ielā.

→ 5. lpp.

Personība. Inženieris ar
komandiera talantu –
Guntars Skrējāns.

→ 6.-7. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 15
(11 648)

Otrdiena, 2021. gada 23. februāris

Mācības skolā atsāktas daļēji

Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novads ir starp tiem 22, kuru skolās kopš vakardienas ar stingriem epidemioloģiskajiem ierobežojumiem atkal sāktas klātienē mācības 1.-4. klasēm.

Kā novēroja *Kurzemnieks*, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā audzēkņus pie ieejas sagaidīja medicīnas māsa, katram bērnam tika izmērīta temperatūra, viņi saņēma daudzkārt lietojamās sejas maskas. Lai starp bērniem nodrošinātu attālumu, viņi izvietoti divās klasēs.

Kā atzina skolotāja Evita Kņaza, šis būs gana interesants process, jo skolēniem telpās sejas maska jālieto visu laiku. (Plašāk – 4. lpp.)

Alberta Dintera teksts un foto

Par spīti drošības noteikumiem Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 2. klases skolēni ir priecīgi, ka atkal var satikt klasesbiedrus.

Romāna
Silaines muiža
autors **Roberts
Sēlis** un luga,
ko kuldīdznieki
rādījuši 200
reizū.

→ 8. lpp.

*Meitenei
ar ūdens
krūzi jeb
Anņīnai*
beidzot
būs
ūdens.

→ 4. lpp.

PIEKTDIEN, 26. februāri:

- Ko paveikuši Alsungas deputāti.
- Novadnieks, aktieris Viktors Ellers.
- Kovida laiks Somijā un Igaunijā.
- Bior pārbauda noteikūdeņus.

9 1771407197504 8 08

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Pilnai laimei trūkst skatu torņa

Inguna Spuleniece

Rakstot par to, ko šajā sasaukumā paveikuši vai nav izdarījuši Kuldīgas novada deputāti (19. februāra *Kurzemniekā*), papētīju priekšvēlēšanu programmas. Godīgi sakot, varas partijai daudz pārņemst nevar. Pilsēta un pagasti pamazām tiek sakopti pēc plāna, kaut netrūkst arī vēl darāmā. Katram deputātam pajautājot, kas tad nav izdevies, gaidīju, ka tiks runāts par ekonomiku, uzņēmējdarbību, sociālo jomu. Bet – nē. Vairumam tomēr žēl, ka Pārventā neslienas miljonu vērtais skatu torņis.

„Lai kas tiktu sasolīts pirms vēlēšanām, svarīgi, lai visi jaunā novada deputāti spētu strādāt komandā, domājot par iedzīvotāju labklājību.”

Arī opozīcijas partijām neturēšanos pie solīta pārņemst nevar. Paši saka: nekad nesolot neiespējamo. Tā ir laba pašaisardzība, jo nekas konkrēts arī solīts netika. Toties teikts: būt uzticīgiem Latvijas valsts mērķiem; apņemties garantēt nācīgas, valodas un kultūras pastāvēšanu cauri gadsimtiem; kvalitatīvi organizēt pašvaldības pārvaldību; veidot labvēlīgu vidi iedzīvotājiem; atbalstīt jaunu uzņēmumu ienākšanu (ja šie nenāk, paši vainīgi, bet atbalsts ir solīts). Un patiesi – viss ir izpildīts. „Ar augstu atbildības sajūtu piedalīsimies ikviena pašvaldības sēžu lēmuma pieņemšanā.” Kurš gan var apšaubīt, piemēram, šādu solījumu? Kāda cita partija jau bijusi nedaudz neapdomīga, solot samazināt nekustamā īpašuma nodokli un komunālo maksājumus. Iecerētā atklātā regulāro maksājumu analīze gan gluži ieviesta nav. Toties auguši sociālie pabalsti, un tas laikam nozīmē, ka izdevies novērst izšķērdību, kuras dēļ iepriekš bijis tā, ka „trūkst līdzekļu sociālo jautājumu risināšanai”.

Jācer, ka ir izdevies tikt galā arī ar programmu minēto pašvaldības informācijas nekvalitatīvo saturu un iedzīvotājiem pasniegto mazticamo informāciju, kā arī „nospēju komunicēt ar sabiedrību un iesaistīt to lēmumu pieņemšanā”.

Bet, lasot tālāk, gandrīz visās programmās atrodams arī kopīgais: atbalsts ģimenēm, vēsturiskā mantojuma saglabāšana, tūrisma popularizēšana, brīvdienas un darbs vasarā skolēniem, ceļu un citas infrastruktūras sakārtošana. Kamēr mērķi ir vienoti un tad, kad priekšvēlēšanu cīņas putas noplakušas, deputāti spēj strādāt komandā, tāpēc *pa lielo* ir vienalga, kurš pirmais kādu iedzīvotāju atbalstam domātu punktu programmā ierakstījis. Galvenais, lai tā būtu arī jaunajā, paplašinātajā novadā.

TRĪS PAR VIENU

Kāda ir situācija pirmsskolas izglītības iestādēs? Vai ir kāds kovida slimnieks?

„JĀPIESIT PIE KOKA, BET TURAMIES”

1. Ruta Ziemele, Kuldīgas bērnu-dārza *Ābelīte* vadītāja:

– Ar kovidu, paldies Dievam, neviens neslimo, vienīgi vienā ģimenē divi bērniņi ir kontaktpersonas. Darbinieki arī ir veseli, divas auklītes bija saaukstējušas un jau izslimojušas.

Kā jau ziemā, iesnas var saņert

viegli. Taču esam atbildīgi: tiklīdz ir pirmās pazīmes, tā ejam pie ārsta. Bez viņa zīmes darbā neviens neatgriežas. Jāsīt pie koka, bet mēs turamies.

Apmeklējums ir pieaudzis, salīdzinot ar citām ziemām. Parasti janvārī, februārī bērni diezgan slimo, bet šogad apmeklējums ir labs. Pirms nedēļas

divu un trīs gadu veco bērnu grupiņa bija saķērusi kaut kādu vīrusiņu, bet nu jau veseli. Ja vecāki ir godīgi un ja dakteri dara savu darbu, tad viss ir labi. Kuldīga ir to novadu sarakstā, kuros mazie bērni no 1. līdz 4. klasei var atgriezties skolās, tāpēc arī bērnudārzos mums būs jātaisa siekalu testi.

VISS TIEK KONTROLĒTS

2. Inguna Krebse, Kuldīgas bērnu-dārza *Cīrulītis* vadītāja:

– Šobrīd situācija ir ļoti laba, īpaši lielākie bērni, kam apmeklējums ir obligāts, uz dārziņu nāk cītīgi. Mazulīši gan dažī paņēmuši brīvdienas pēdējo auksto dienu dēļ. Mums tikai viena skolotāja saslimusi ar kovidu,

bet tas ir Padures filiālē. Tā kā viņai slimības lapa jau bija, tad pēc Slimību un profilakses kontroles centra norādes šī filiāle strādā un nevienam pat nav jāsež karantīnā. Tā kā nekursē skolēnu autobuss, Padurē ir dažī bērniņi, kas uz dārziņu nevar tikt, bet Kuldīgā grupas ir pilnas un apmeklējums labāks nekā

citus gadus.

Daudz palīdz roku dezinficēšana, grupiņu izolēšana no citām, un esam saplānojuši tā, lai gaitēnos nebūtu sastrēgumi. Viss tiek kontrolēts, tāpēc priecājamies un ceram, ka tā tas turpināsies.

ROKU MAZGĀŠANA AIZBAIDĪJUSI VISUS VĪRUSUS

3. Dzintra Eglīte, Skrundas pirmsskolas izglītības iestādes *Liepziediņš* vadītāja:

– Paldies Dievam, mums kovida slimnieku nav. Grupiņas ir pilnas, nāk no 70 līdz pat 90 bērniem un vairāk. Arī ar iesnām neviens neslimo. Šodien visam personālam, arī remontstrādniekiem, virtuves darbiniekiem un pārējiem, jānodod siekalu testi. Ja gribam strādāt, tad tas jādara. Neviens jau nevar būt drošs.

Bērņus mājās vairāk turēja tās ģimenes, kuras nedzīvo tuvu Skrundai. Ja vēl ģimenē ir kāds, kas māsās no 1. līdz 4. klasei, kas mācījās attālināti, tad vecākiem nebija izdevīgi braukāt. Ja nemaldos, tādi bija kādi četri bērni. Mums pat februāra otrajā pusē sāka nākt pavisam maziņi, kam tikko palicis pusotrs gadiņš. Domāju, kā nu būs šajā aukstajā laikā, bet visi cītīgi apmeklē. Skrundā saslimstība ir maza, un par to prieks. Daudzām

ģimenēm ir vairāk nekā viens bērns, un, ja lielākie mācās mājās, tad vecāki nogurst, ņemoties gan ar mazajiem, gan skolēniem, kam jāpalīdz ar mācībām. To parāda lielais bērnudārza apmeklējums. Domāju, ka arī skolēnu brīvlaikā martā daudzi izvēlēsies bērnus tomēr vest uz dārziņu. Prieks, ka mazie šogad nemaz neslimo. Laikam roku mazgāšana ir aizbaidījusi visus vīrusus, ne tikai koronavīrusu vien.

Elisa Rudzīte

MUMS ZVANA

Kas noticis ar ledus skulptūrām?

Siltais laiks un saule Kuldīgā pieveikusi ledus skulptūras, kas gan pilsētnieku, gan viesu acis piecēja kopš 12. februāra.

Agrā pirmdienas rītā *Kurzemnieks* saņēma satrauktu zvanu no Kuldīgas iedzīvotāja, kurš novērojis, ka pie ledus skulptūras blakus Alekšupītei notiek rosība.

„Braucu garām, un izskatījās, ka, iespējams, naktī kāds to izdemolējis. Plāksne ar uzrakstu gulēja zemē, pati skulptūra pusnogāzta, un tur rosījās *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* darbinieks. Vai māksla pilsētā atkal kādam traucējusi?”

Jā, tēlnieka Kārļa Īles mākslas darbs ir nojaukts, tā pārpalikumi tika iekrauti pickabē. Taču noskaidrojām, ka tas nav vandaļu roku darbs. Domē nolemts skulptūras demontēt, jo atkusnis diemžēl darījis savu – tās kļuvas bīstamas. Pirmā novākta ledus sirds Rātslaukumā, pēc tam smaidošā seja pie Alekšupītes, kā pēdējā tiks nojaukta kaķu skulptūra Mārtiņsalā.

Alberta Dintera teksts un foto

MANUPRĀT

Dzīvot mierpilni un neļauties stresam

Viena no pirmajām vērtīgajām grāmatām, ko izlasīju, nebija *Dullais Dauka vai Bille*. Atradu to bibliotēkā, kad man bija apmēram 13 gadu. Ričarda Karlsona *Neuztraucies par sīkumiem!* mani uzrunāja ar koši dzelteno, nobružāto vāku, kas liecināja, ka bibliotēkā tā bijusi diezgan populāra. Tagad šķiet savādi, ka tādā vecumā kādu varētu interesēt pašizaugsmes literatūra. Kur nu vēl tāda, kas stāsta par attieksmes maiņu un to, kā sadzīvot ar stresa pilnu dzīvi. Cik gan daudz stresa var būt tāda cilvēkberna dzīvē, lai ķertos pie šādas grāmatas? Tomēr tā bija sākums manam ceļam uz labāku dzīvi un diezgan ātri lika saprast, ka vienu lietu vienmēr varēšu ietekmēt: manu attieksmi. Tiņa vecumā, kad šķiet, ka pasaule ir sazvērējusies un visi cenšas man darīt pāri, šāda atklāsmē bija ļoti vērtīga. Tas deva sajūtu, ka neesmu situācijas upuris un varu kontrolēt vismaz kaut ko. Ir taču labāk sēdēt pie stūres, nevis pasažiera krēslā! Kad man bija 17, nopirku pārpublicēto versiju ar nedaudz mainītu nosaukumu *Neuztraucies par nebūtiskām lietām! Kā dzīvot mierpilni un neļauties stresam*, un tā joprojām ir viena no manām mīļākajām. Ikreiz, kad jūtu, ka zaudēju kontroli un mani pārņem stress vai sajūta, ka pienākumu slogs ir pārāk smags, es to pārlasu. Ir svarīgi rast veidu, kā sevi noturēt uz pareizā ceļa, atcerēties par būtisko un neuztraukties par sīkumiem.

Elisa Rudzīte

RUNĀ SPECIĀLISTS

Pieskati ēdienu!

Olģerts Smalkais,
Valsts
ugunsdzēsības
un glābšanas
dienesta
Kurzemes
reģiona
brigādes
komandiera
vietnieks

Gandrīz katru dienu ugunsdzēsēji dodas uz izsaukumiem, kuros virtuvē uz plīts ir piededzis ēdiens, radot spēcīgu sadūmojumu. Cilvēki, gatavojot ēdienu, nereti mēdz aiziet uz citu istabu atgulties, ātri izskriet līdz veikalam, pastrādāt pie datora vai paskatīties televizoru, nepamanot, kā ēdiens piedeg, radot spēcīgus dūmus. Labākajā gadījumā šādas rīcības sekas būs piededzis katliņš un smakojošs dzīvoklis, bet sliktākajā – mājokļa iemītnieki var saelpoties dūmus un kaitēt veselībai.

Uz ieslēgtas plīts bez uzraudzības atstāts ēdiens var būt iemesls ugunsgrēkam, kurā var tikt apdraudēta iemītnieku un kaimiņu veselība un pat dzīvība. Ja virtuvē katliņš vai panna tomēr piedeguši, nekādā gadījumā šo ugunsgrēku nedzēsiet, uzlejojot ūdeni, jo tā veidosies karsti tvaiki un var gūt smagus apdegumus un applaucējumus! Vislabāk nodzēst, uz pannas vai katliņa uzliekot vāku vai arī ugunsdzēsības pārklāju, tā degšanas vietai noslēdzot skābekļa piekļuvi. Pēc brīža viss skābeklis traucē izdegs un liesmas noslāps. Ja saprotat, ka ugunsgrēku neizdosies nodzēst paša spēkiem, zvaniet ugunsdzēsējiem pa tālruni 112!

Diemžēl statistika liecina, ka tikai katrā ceturtajā mājoklī,

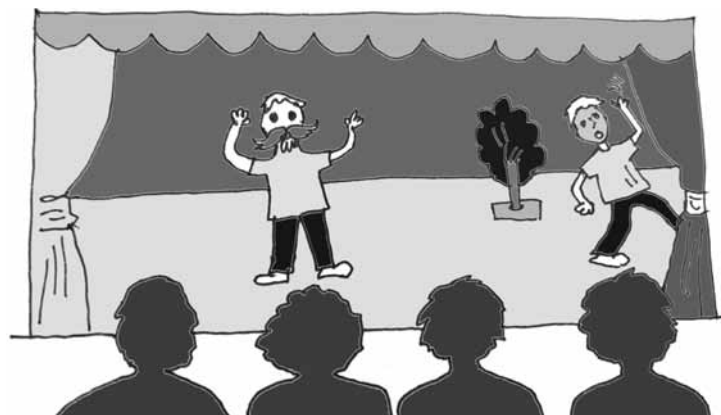
kurā izcēlies ugunsgrēks, bija dūmu detektors, tāpēc atgādinām, ka jau no 2020. gada 1. janvāra visos mājokļos ir jābūt detektoriem, kas ar skaļu skaņu brīdina par sadūmojumu telpā un ugunsgrēku (tai skaitā par piedegušu ēdienu). Traģiskākās nelaimes nereti norisinās nelielā platībā, kur priekšmeti gruzd vai deg ar nelielu liesmu, kā rezultātā intensīvi izdalās degšanas produkti. Piedūmotā vidē cilvēkam pietiek tikai ar dažām ieelpām, lai viņš sajustu veselības un vēlāk arī apziņas traucējumus.

Tieši dūmu detektors, kas laikus ar skaļu skaņu signalizē par sadūmojumu, var ļaut cilvēkiem izglābties. Pagājušajā gadā Ventspilī saņēmām izsaukumu, kur deviņstāvu dzīvojamajā mājā bija iedarbojies šāds detektors. Ugunsdzēsējiem ierodoties, konstatēts, ka dzīvoklī uz plīts piededzis ēdiens, no kā radušies dūmi un ieslēdzies detektors. Tā signālu dzirdēja kaimiņi, viņi izsauca ugunsdzēsējus, kuri iekļuva dzīvoklī, izslēdza plīti un iznesa piedegušo katlu.

VUGD atgādina, ka detektorī, kas par sadūmojumu brīdina, jāierīko visos mājokļos. Nereti tieši kaimiņi sadzird signālu un zvana uz 112. Ātra reakcija ļauj izglābt dzīvības, samazināt ugunsgrēka platību un tādējādi arī zaudējumus.

ATGADĪJUMS

Ineses Slūkas zīmējums

„Pirmo reizi mūžā redzu, ka aktierim vienas izrādes laikā spēj izaugt bārda!” sacījis TV žurnālists Andrejs Volmārs. 1974. gadā skatē Talsos Kuldīgas Tautas teātrī vajadzējis rādīt *Silaines muižu*, bet aktierim Aldonim Gobzemam ceļā no Rīgas saplīsis autobuss. Pirmajā cēlienā viņa lomu nospēlēja cits aktieris – bez bārdas. Otrajā ieradies istais – ar bārdu.

LASĪTĀJS VAICĀ

Pensiju var saņemt dzīvesvietā, piesakot VSAA

Gribētu, lai pensiju man atnes uz mājām, lai nav jāstāv rindā pastā, saka *Kurzemnieka lasītāja Zaiga*. Kā to nokārtot?

Nemot vērā ārkārtējās situācijas laikā valstī noteiktās prasības Covid-19 izplatības ierobežošanai, apkalpošanas iespēju samazināšanu pasta nodaļās vienam klientam noteiktās platības dēļ un saskarsmes minimizēšanas nepieciešamību, Latvijas Pasts (LP) atgādina, ka klientiem, kas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) piešķirto pensiju saņem pasta norēķinu sistēmā, ir iespējas izvēlēties turpmāk to saņemt savā dzīvesvietā.

Lai pensiju saņemtu dzīvesvietā, ar iesniegu-

mu jāvēršas VSAA. Iesniegumu par izmaksas adreses maiņu var iesniegt elektroniski portālā *Latvija.lv*, izvēloties e-pakalpojumu *Iesniegums iestādei* un savu vēlmi paužot brīvā formā. Iesniegumu iespējams nosūtīt arī pa pastu vai nogādāt jebkurā VSAA klientu apkalpošanas centrā.

LP ir līgums ar VSAA par pensiju piegādi saņēmēju dzīvesvietā, un šis skaidras naudas piegādes pakalpojums klientam izmaksās 2,39 eiro.

Pensijas saņēmējam gan jābrīnās, ka, mainot saņemšanas veidu, var mainīties arī izmaksas datums, skaidro VSAA pārstāve Iveta Daine.

BAUMAS VAI PATIESĪBA?

Karantīna vienā doktorātā

Kuldīdznieki satraukušies, ka pilsētā doktorātus smagi esot skāris Covid-19 un tie esot slēgti. *Kurzemnieks* noskaidroja, ka šīs bažas apstiprinās tikai daļēji.

Atālināti tiešām strādā doktorāts Planīcas ielā, kur ģimenes ārsta prakses ir dakterēm Zandai Zauerei, Laimai Jansonei un Gitai Cakulei. Z.Zauere apstiprina, ka viss kolektīvs ir karantīnā

līdz 24. februārim. Tomēr reģistratūra ir saņemama, un vajadzības gadījumā pacienti var konsultāciju saņemt pa tālruni. „Mums darbinieki bija saslīmīti ļoti vieglā formā. Ja šim cilvēkam darba dēļ nebūtu regulāri jātaisa tests, mēs par slimību pat neuzzinātu,” skaidro Z.Zauere.

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai plānojat potēties pret kovidu? Vai jau pieteicāties?

Rita Papēde, skolotāja:

– Šobrīd apkārt valda haoss, neko lāgā nevar saprast. Teica, ka jāpiesakās un ka pedagogiem gada sākumā vakcīna būs, lai var droši iet uz darbu. Tad pārlika uz februāri, tagad vispār kļūst runas par aprīli. Bet viss ir viens liels *varbūt*. Protams, gribu potēties. Ja tas nepasargā no saslimšanas, bet vismaz atvieglo slimību, tad noteikti vajag. Īpaši manā vecumā. Kā viens mediķis teica, ja būs šī pote, ir iespēja izdzīvot. Es pieteicos caur internetbanku, un tai dienā bija diezgan vienkārši. Tagad dzirdēju, ka var arī piezvanīt, bet sazināt esot grūti. Šorīt ziņās dzirdēju, ka Viļākā visi bijuši pret potēm, bet, kad bērnu dārzā pirmais saslīmīti, uzreiz bijuši gatavi potēties. Domāju: tas ir neprāts – sevi nepasargāt un nepotēties. Vakcinēšanos uzskatu par saprātīgu rīcību.

Mirdza Saulīte, pensionāre:

– Man ir ļoti daudz veselības problēmu, un esmu ļoti alerģiska, tāpēc par vakcīnu vēl domāju. Jāparunā ar ģimenes ārstu. Tas, ka tie valsts viri rāda, kā viņi potējas, jau neko nenozīmē. Mazums, ko viņi tur laiž iekšā. Kā mēs varētu zināt, ko viņi tur patiesībā potē? Pēc idejas man vajadzētu pieteikties, jo esmu pensionāre un riska grupā, bet man ir no zālēm bijuši pieci anafilaktiskie šoki, tāpēc jāpadomā, vai šo poti drīkst.

Edīte Jansone, bezdarbiece:

– Man šķiet, ka vecāka gadagājuma cilvēkiem kļūst bail potēties. Jauniem vēl tā, bet senioriem jau ir savas pamata slimības, un nevar zināt, kādus blakus efektus tā vakcīna radīs. Un tad vēl apkārt saklausās no citiem vai pilnas ausis ar negācijām no sociālajiem tīkliem. Tīri ar prātu apziņas, ka tā pote vajadzīga, jo mēs jau katrs no bērna kājas esam potēti pret visādām kaitēm. Bet, no otras puses, neesmu pārliecināta, ka gribu. Daudzi saka: kamēr nepiespiedīs kā obligātu, tikmēr nepotēšies. Es šī visa dēļ esmu palikusi bez darba, tāpēc ceru, ka vakcīna spēs kovidu apturēt. Bet, ja jau ārsti neko nevar zināt, kur nu mēs varam! Runāt un diskutēt var, bet ar to neko nepadomsim. Ja valdība un deputāti var pagaidīt bez potes, arī es varu.

Kristīne, mamma:

– Esmu pieteikusies caur internetbanku. Mēģināju piektdienas vakarā, un ilgi bija jāgaida, bet sestdien rīta uzreiz sanāca. Bērnu pagaidām potēt negribu. Pret visu pārējo potēju, bet par šo vēl neesmu īsti pārliecināta. Pati pieteicos tāpēc, ka ticu mūsdienu medicīnai, un man nerodas bažas, ka potes varētu būt bīstamas vai nedrošas. Man pietiek ar to informāciju, ko sociālajos tīklos izlasu no vakcinācijas speciālistiem. Viņi sniedz pietiekamas ziņas, un citur padziļināti nemeklēju.

Ainārs Petrovics, pašnodarbinātais:

– Neesam pieteikušies, un tā īsti nemaz negribas, jo neuzticos – neuzskatu, ka šī vakcīna būtu kārtīgi pārbaudīta. Tā kā es ģimenē esmu noteicējs, kamēr nav konkrētas vajadzības, nepotēšos ne es, ne mana ģimene. Loģiskākas šķiet zāles, kuras it kā ir atklātas, lai ārstētu kovidu. Tad nevis iepriekš potējas, bet saslimšanas gadījumā dzer zāles. Vienīgais mīnuss: ja gribēs ceļot, tad runā, ka būs nepieciešama potēšanas pase, bet tas man šķiet absurdi. Sanāk tāda piespiedu brīvprātīga vakcīna. Cilvēktiesību pārkāpums.

Vitauts Jomants, pensionārs:

– Neesmu par to domājis, bet noteikti jau vajag. Pieteicies neesmu un pagaidām to arī nedarīšu. Pienāks mans laiks, tad jau redzēšu, kas līdz tam būs noticis. Kad man vajadzēs, tikšu galā, tā teikt, pote pati mani atradīs. Vispār jau ceru, ka šī vakcīna kovidu apstādinaš. Skaidri nevar zināt – atliek vien cerēt.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

Anniņai beidzot būs ūdens

Līvijas Rezevskas veidotā strūklaka Meitene ar ūdens krūzi jeb Anniņa jau gadus desmit ir bez ūdens. Nu tās atjaunošanai pašvaldībā top projekts.

„Ļoti ceru, ka 20. maijā strūklakā būs ūdens, jo tad ir tēlnieces Līvijas Rezevskas 95. dzimšanas diena,” tā par skulptūru *Meitene ar ūdens krūzi* Kuldīgā, 1905. gada parkā, saka tēlnieces mantojuma sargātāja, biedrības *Līvija* vadītāja **Antoņina Valeiņa**, jo pašvaldība ir ceļā uz ilgi gaidīto objekta atjaunošanu.

Strūklaka, tautā dēvēta par Anniņu, jau gadiem ir sausa. Līgums par labiekārtošanas projektu noslēgts ar SIA *Zala Landscape Architecture* par 7590 eiro. Tas apņēmis trīs mēnešus sagatavot būvniecības dokumentus.

Domes sabiedrisko attiecību speciāliste **Kristīne Duļbinska** skaidro, ka šogad plānots skulptūru notīrīt, atjaunot podestu un baseinu, mainīt strūklakas mehānismu, jo iepriekšējais nedarbojas: „Atjaunošana nepieciešama visam par-

kam, taču tas ir ļoti liels, tāpēc sāksim ar strūklaku. Tas ir svarīgi, jo ir tēlnieces jubilejas gads, tomēr dzimšanas dienā atjaunošanu nevaram solīt. Bet, tiklīdz projekts būs, tā varēs sākties.” Tāpat plānots skulptūru un baseinu izgaismot, ierīkot krāšņus apstādījumus, jaunus soliņus un atkritumu urnas, tomēr saglabājot 1905. gada parka koncepciju.

A.Valeiņa pauž neizpratni: „Senāk varēja ierīkot skulptūru un bija strūklaka, bet tagad ar tehnoloģiju iespējām šī meitene rada tik daudz problēmu. Es saprastu, ja skulptūra būtu meža vidū, bet pilsētā, kur ir ūdensvads un kanalizācija! Neskaitāmas reizes domē esmu par to runājusi, taču man atbild, ka vajag projektu visam parkam. Tā ir vārdu spēle. Tagad izstrādei vajagot trīs mēnešus, bet ko tik ilgi var darīt? Paši radām *papirus* un problēmas. Jāsaka paldies

jaunajam māksliniekam Brektem, kas skulptūrai pievērsa īpašu uzmanību.”

Pērn jūlijā *Kurzemnieks* rakstīja, ka pilsētā iekārtotajā izstādē *Tēlniecība*. Objekts visprovokatīvākā izrādījās mākslinieka **Kristiana Brektes** rīcība, Anniņai galvā uzvelkot oranžu masku un rokās ieliekot priekšmetu mīnmetēja lādiņa formā. *Dusmīgās Anniņas* ideju neizprotot, sākumā daudzi to uzskatīja par necieņu pret tēlnieces veikumu. Taču izstādes kuratori skaidroja, ka tie ir centieni pievērst uzmanību paplukušajam mākslas darbam, kas jau gadiem sēž līdzās sausam baseinam.

Bronzas skulptūra – romantiska meitene ar krūzi rokās – parkā atrodas kopš 50. gadiem. Tas bijis pirmais no L.Rezevskas tēlniecības darbiem, kas atraduši vietu Kuldīgas parkos.

Elisas Rudzītes teksts un foto

Mūsu novados mazie drīkst doties uz skolu

Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā saslīmstība ar Covid-19 ir zemāka par noteikto sliekšni, un tas nozīmē, ka kopš vakardienas 1.–4. klases drīkst atsākt mācības klātienē.

PĒC NOVADU PRINCIPA

Ministru kabinets 16. februārī konceptuāli izlēma par reģionālu principu mācību organizēšanā. Izglītības un zinātnes ministrija piedāvāja stundas skolā atsākt tajās pašvaldībās, kurās 14 dienu kumulatīvā saslīmstība ar Covid-19 ir zemāka par 200 saslimušajiem uz 100 000 iedzīvotāju. Pēc aktuālākajiem Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) datiem šāds rādītājs ir 22 pašvaldībās, tajā skaitā Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā.

Zināms, ka katru trešdienu SPKC situāciju izvērtēs un lēmumu pārskatīs. Tām skolām, kurās tiks atsākt darbs klātienē, jāievēro epidemioloģiskās prasības: regulāri jāvēdina telpas, jānodrošina distance un klašu nesastapšanās starpbrīžos, vajadzīga dezinfekcija, skolēniem jālieto maskas. Pēc Veselības inspekcijas algoritma klātienē

nodarbinātajiem obligāti jānodod Covid-19 testi.

Ministru prezidents **Krišjānis Kariņš** skaidroja: epidemiologi bažijas par to, ka zemie saslīmstības rādītāji atsevišķos novados varētu būt nepatiesi. Viņuprāt, ir tādas pašvaldības, kurās iedzīvotāji testus nenodod, līdz ar to atklāts mazāk infekcijas gadījumu. Valdība izlēma ieviest testēšanas algoritmu, lai iegūtu datus par slimības reālo izplatību.

18. februārī izglītības un zinātnes ministre **Ilga Šuplinska** skaidroja, ka skolotājiem un atbalsta personālam siekalu un antivielu tests būs jānodod pēc īpaša grafika. Šajā preses konferencē V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas direktore **Inese Astaševska** prezentēja skolas attālināto mācību stratēģiju un gatavību atsākt darbu klātienē atsevišķās klasēs: „Mūsu novads jau no septembra beigām ir saskāries ar pastiprinātiem ierobežojumiem, jo bijām slimības epicentrs. Jau rudenī mazajiem bērniem mācījām dažādas datorprasmes, kā atvērt e-klasi, nosūtīt vēstulītes un citas lietas. Neko neatliekam uz vēlāku un pilnvērtīgi strādājam jau no pirmās dienas.

Esam izstrādājuši masku mainīšanas sistēmu un esam gatavi atsākt mācības skolā.”

ČETRAS SKOLAS PILSĒTĀ, SEŠAS PAGASTOS

Kuldīgas novada deputāti lēmu pieņemt piektdien pēc tam, kad valdība paziņoja, ka mācības klātienē drīkst atsākt daļā novadu. Durvis ver četras pilsētas un sešas lauku skolas. Klātienē mācās ap 916 bērnu. Deputāte un Kuldīgas Centra vidusskolas direktore **Brigita Freija** gan atzina, ka ir tādi vecāki, no kuriem saņemts iesniegums par bērnu tālāku izglītošanu attālināti. Starp viņiem ir skolēni no citiem novadiem. Savukārt deputāte un uzņēmēja **Baiba Mikāla** izteica prieku, ka tagad vecāki varēs vairāk pievērsties darbam, jo nebūs kopā ar bērniem jāpilda mājasdarbi.

Kuldīgas novadā tiek lietota jau rudenī izstrādātā kārtība, kā mācības organizēt, pielāgojot to situācijai un prasībām. Bija solīts pirmajā dienā katram skolēnam izsniegt daudzreiz lietojamu sejas masku, ko drīkst noņemt pusdienās, ieliekot līdzīgu paņemtā maisiņā. Pēc pusdienām bērniem

paredzēta vēl viena maska. Mājās tās jāizmazgā. Domes izpilddirektore **Ilze Dambīte-Damberga** pastāstīja, ka pašvaldība no valsts saņēmusi pietiekami daudz masku, lai katram bērnam piešķirtu vēl piecas, bet drīkst lietot arī savējās, jo daudziem tās ir speciāli dizainētas un pieskaņotas apģērbam. Lai bērni uz skolu nokļūtu droši, kursē pagastu autobusi. Arī sabiedriskais transports atjaunots tajos maršrutos, kuros brauc sākumskolēni.

CIK VAR, AR SAVU AUTO

Skrundas novada domē tāpat tika sasaukta ārkārtas sēde, lai lemtu, kā klātienē mācības atsākt sākumskolēniem. Tās atļautas tad, ja kumulatīvā saslīmstības rādītājs ir līdz 200, un šajā novadā tas ir 132,1, līdz ar to domes sēdē klātienē mācības šai klašu grupai ir atbalstītas.

Izglītības nodaļas vadītāja **Inga Flugrāte** uzsver: „Tie pedagogi, kuri ir paaugstināta riska grupā – ar hroniskām saslimšanām un seniori no 60 gadiem –, vienojoties ar iestādes vadītāju, var attālināti strādāt līdz brīdim, kamēr tiek sākta potēšana.”

Lai mazinātu risku saslimt, I.Flugrāte aicina vecākus vest audzēkņus uz skolu ar savu auto, ja tas iespējams. Tiek organizēts pašvaldības transports, un domes mājaslapā ir publicēts kursēšanas laiks gan no rīta, gan pēcpusdienā. Taču, ja vajag, atļauts izmantot arī sabiedrisko transportu. Ja vecāki uzskata, ka bērnam apmeklēt skolu nav droši, tad jāraksta tai iesniegums un jāsazinās ar administrāciju.

VAIRĀKI REISI ATJAUNOTI

Tā kā atsākas mācības klātienē, no vakardienas atjaunoti vairāki autobusu reisi, kas skolēnus aizved līdz izglītības iestādēm un atpakaļ, informē Autotransporta direkcijas pārstāve **Lilita Pelčere**. Izmaiņas ir reisos Kuldīga–Vilgāle, Kuldīga–Pūces–Vilgāle–Kuldīga, Virka–Pelči, Kuldīga–Padure–Ķimale–Kuldīga, Skrunda–Ikaiši, Skrunda–Nīkrāce. Direkcija arī aicina pirms brauciena atkārtoti pārbaudīt autobusu kustības sarakstu mājaslapā www.atd.lv sadaļā *Kustības saraksti* vai portālā 1188.

Inguna Spulniece, Elisa Rudzīte, Daiga Bitīniece

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Norauj aizkarus, paņem kafiju un aiziet

15. februāris. Ventspils ielā daudz netīrītu ietvju – nākas sākt septiņas lietvedības. Pārbaudām situāciju Padurē – tur viss mierīgi.

16. februāris. Naktī palīgā sauciens no sievietes, pie kuras ieradies brūtģāns un neejot prom. Vīrietis mūsu darbinieku klātbūtnē norauj sev piederošos tumšos aizkarus, paņem kafiju un aiziet uz savām mājām. Cits ciemiņš, kurš neiet prom, ieradies dzīvoklī Liepājas ielā. Saimnieks un viesis beigās tiek pie protokola par neatļautu pulcēšanos, jo kopā lietojuši alkoholu. Nodrošinām kārtību Jelgavas ielā, kamēr dzīvoklim

tiek nomainīta atslēga.

17. februāris. Apbraukājam Ēdoli – viss mierīgi. Vēlā vakarā palīdzību meklē vīrietis, jo strīds ar citu vīrieti pārvērties fiziskā konfliktā. Karstgalvjus nododam Valsts policijai (VP).

18. februāris. Pie Melnās kolka pa Ventas ledu staigā pusaudži. Pārgalvjus nogādājam mājās, notiek nopietnas pārrunas ar vecākiem. Vakarā zvana kāda pārdevēja, ka nozagta informatīvā zīme un viņa vēlas redzēt videoierakstus. Zvans no cita veikala: pircēja atsakās lietot sejas masku. Izskaidrojam, ka jāizsac apsar-

dze. Estrādes parka spēļu laukumā *Ķirbītis* izklaidējas pusaudži, kuri jau sen neatbilst tai svara kategorijai, kurai šis laukums paredzēts. Notiek pārrunas ar vecākiem.

19. februāris. Rumbas ielā vīrietis šūpojoties stutējot stabu. Kad aizbraucam, viņš jau izgaisis. Baznīcas ielā atkritumu urnas pārpildītas, un drāžas izvazā vārnas. Noturam pārrunas ar atkritumu radītājiem. Jānokārto kāda suņa liktenis, jo saimnieks nomiris. Ziņojam domē atbildīgajam. Traucamies uz Vārmī, kur izcēlies pamatīgs ģimenes konflikts. Kad ierodamies, viss atrisinājies,

nemiera cēlāji ir skaidrā.

20. februāris. Naktī Dzintaru ielā kāds taisa traci un neļauj kaimiņiem gulēt. No rīta izsaukums uz Baznīcas ielu – atkal izvazāti atkritumi. Noslaidrojam, ka atkritumu izvedēji jau ir sarunāti. Bijušās *Lauktechnikas* apkaimē kāds esot iekurinājis krāsni, nāk kodīgi dūmi, un bērni stadionā nevar trenēties. Aizbraucam, bet dūmi jau izklīduši. Nākas nogādāt mājās vīrieti, kuru pieveicis zaļais pūķis un kurš pakritis grāvī. Netālu no Padures kāds ceļmalā izmetis atkritumus – fiksējam. Atkal zvans no Vārmes, jo uz bēr-

nudārza jumta sakrājis bīstams sniegs. Informējam atbildīgos. Vakarā zvana VP, jo pa Jelgavas ielu mūkot vīrietis ar melnu suni, kuram pakal dzenoties cits vīrietis ar cirvi rokās. Visu izbraukājam krustu šķērsu, bet ne vīriešus, ne suni, ne cirvi neatrodam.

21. februāris. Vienīgais izsaukums – uz Grants ielu, kur mājai pamatīgi kūpot skurstenis.

Šonedēļ pie protokola tikuši astoņi autovadītāji, pie brīdinājuma – pieci.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

Liepājas iela.

Katrā gadalaikā citāda

Pie Pilsētas laukuma beidzas gājēju paradīze, bet Liepājas iela, nu jau braucama, turpinās. Nelielā attālumā viena no otras atrodas vairākas frizētavas un skaistumkopšanas saloni.

Pārziemo laukos

Gaļinas Jansones skaistumkopšanas salonīš sešus gadus atrodas tirdzniecības centrā, kurā ir arī veikals *Drogas*, bet tagad salona durvis ir slēgtas.

BIJUŠAS IEMAKSAS, IR PABALSTS

Telpa esot maziņa, tāpēc atlaist nomu arī dīkstāves laikā Gaļina īpašniekiem nav lūgusi. Iepriekš to prasījušas kaimiņienes šuvējas, bet saimnieki nav bijuši ar mieru.

„Es tagad no darbiem pilnīgi atturos – sēžu savās mājās laukos, pārļaižu ziemu. Mana pozīcija ir vienkārša: man ir pieauguši bērni, par kuriem nav jā rūpējas, tādēļ ar dīkstāves pabalstu pietiek. Ja dzīvotu pilsētā, ja būtu mazi bērniņi, tad ar situāciju noteikti nebūtu apmierināta. Tad arī es kā jaunās meitenes paklusām strādātu. Tagad varu atļauties mierīgi dzīvot Vilgālē. Man ir labi: divas mazmeitiņas, ko pieskatīt, no mājas ārā eju reti, par braukšanu uz darbu nav jātērējas, arī materiāli nav jāpērk, tādēļ ar pabalstu sanāk labi,” skaidro Gaļinas kundze.

Viņa ir patenta maksātāja: „Liela daļa skaistumkopšanas meiteņu nav maksājušas nodokļus. Man kādreiz saka: „Tev jau viegli runāt.” Jā, saku, kā ir, kā

Tirdzniecības centrā blakus Pilsētas laukumam dzīvība ir *Drogās* un alkohola veikalā.

domāju. Katru mēnesi par patentu maksāju 50 eiro. Protams, tas nav daudz. Tagad gatavo izmaiņas – minimālais maksājums būs ap 160 eiro. Tad, iespējams, runāšu citādāk. Uzreiz būšu spiesta klientiem cenu pacelt, lai arī es varētu eksistēt. Bet tie, kuri agrāk maksāja, tagad ir tiesīgi no valsts ko prasīt. Pārējās meitenes ir žēlā situācijā. Visām grūti. Varu tik vēlēt, lai turas.”

NAV SKAIDRĪBAS

Par valdības 18. februāra lēmumu, ka no marta drīkstēs strādāt frizieri, manikīri un pedikīri, bet ne kosmētiķi, viņai savs sakāmais. „Taisu gan manikīru, gan pedikīru, bet arī vaksāciju un uzacu korekciju. Kosmētiķe gluži neesmu, bet pēc šī paziņojuma nemaz nevaru atbildēt, vai arī es atsāksu strādāt. Sakopt nagus pie manis nāk maz klientu – vairāk interesējas, kad varēs tikt galā ar

uzacīm un vaksāciju. Pēc paziņojuma saņēmu daudzus priecīgus zvanus, ka nu tik es varēšu strādāt ar pilnu jaudu. Bet nedrīkst! Informācija tiek pasniegta nekonkrēti, viss ir uz jautājuma zīmes, un cilvēki tiek satracināti.”

AR CIEŅU UN KVALITĀTI

Bet, ja nerunā par Covid-19, Gaļina ir pārliecināta: viņas darbavieta atrodas ļoti labā vietā. „Pie manis nenāk tikai pastāvīgie klienti vien, ienāk arī kāds no malas. Kad apstākļi bija normāli, varēju dzīvot labi. Jaunajiem ir ļoti grūti dabūt klientus, jo konkurence liela. Mans stāžs ir 20 gadu, un nevaru sūdzēties. Savulaik arī es pelnīju latīņu vai 50 santīmu dienā un biju laimīga. Klienti saradās pamazām. Izdzīvojam ar sava darba kvalitāti, savstarpēju cieņu – kopā sanāk visādas labas lietišas.”

Ielā redzama dzīve

Pensionētā skolotāja Jūsma Lankenberga kopš 1976. gada mīt divstāvu dzīvokļu namā aiz bijušās rajona padomes (tagad *Kuldīgas komunālo pakalpojumu*) ēkas, kur ievākušies kopā ar vīru, skolotāju un sabiedrisko darbinieku Edvīnu Lankenbergu.

KAIMIŅU BŪŠANA

Kopš dzīvesbiedrs mūžībā, Jūsma kundze ir viena, taču vientuļa nejūtas. Līdzās ir kaimiņiene, bijusi kolēģe Skaidrīte Kulberga, kura te dzīvojojo jau no 60. gadiem. „Viņa atnāca uz Kuldīgu kā jauna speciāliste. Te trīsstāvu dzīvoklī dzīvoja tāds Pāže, šķiet, ka tiesā strādāja. Skaidrīte bija pie viņa iespiesta vienā mazā istabiņā. Tad kaut kas mainījās –

Skaidrīte pārcēla pie tādas Nīnas uz divstāvu dzīvokli. Tā no *Vulkāna* sev dabūja citu. Beidzot Skaidrītei bija savs. Te dzīvo arī Inta Trubina, un viņas tēvs māju cēla,” Jūsma kundze zina stāstīt.

Mājā savulaik apmetušies arī jaunie ārsti. Dakteri Zālīši tur dzīvojuši visu mūžu, kādu laiku arī Ināra Rozentale.

MAŠĪNAS ŠUJ VIEN!

„Interesanti te dzīvot. Svētkos no loga var parādes noskatīties. 8.00 rītā un pirms desmitiem vakarā ir visdziīvākā mašīnu kustība – šuj vien! Kafējnīcas arī ir un veikali. Šņabja bodes visriņķī!” smejas Jūsma kundze.

Patīkot arī pastaigāties pa gājēju ielu: „Man patīk pa logiem skatīties un vērot cilvēkus. Kad

strādāju vakarskolā, vienu gabaliņu audzināju klasi. Tajā mācījās meitene, kas tagad noformē veikala *Kolāza* logus, un tie ir visskaistākie. Iela ir jauka.”

CĪNĀS AR MĪKLĀM, LASA AR AUSĪM

Jūsma kundze paironizē par švako atmiņu – 87. gads jau esot: „Cīnos ar krustvārdu mīklām, bez acīm palikdama. Vienreiz jautājums par ievērojamu cietoksni Parīzē. Nu, nav tā vārda! Eju pie Skaidrītes. Viņa ir matemātiķe: ja vajag kaut ko par trigonometriju, momentā pasaka. Bet šajā gadījumā – lai liekoties mierā, nezīnot. Pēc kāda laika tas Bastīlijas vārds atnāk. Nu, tas ir vecums...”

Kad bijušas nodarbības, viņa regulāri gājusi uz senioru skolu:

Inguna Spulniece, Elisas Rudzītes foto

It kā kosmētiķu nebūtu

Iela pie salona *Patricija* mēdz applūst. Tas sagādā raizes, jo mitrums bojā ārdurvis un šķakatas nosmērē sienas.

Arī salona *Patricija* īpašniece, kosmētiķe Ausma Lakševica teic, ka iznāk dzīvot mājās. Telpas Liepājas ielā pieder viņai. Salonā strādā friziere, manikīres nav.

NE TIKAI SKAISTUMAM VIEN

„Kosmētiķus tagad gandrīz vai nepiemin, it kā bez tiem varētu iztikt. Asociācija gan cīnās. Kosmētiķi strādā tuvu klienta sejai, bet visa dezinfekcija instrumentiem un virsmām ir augstā līmenī jau gadiem, bet, kopš iestājās pandēmija, strādājām maskās. Klientus ņemām tikai pazīstamus, nevis iebraucējus. Savējos taču pazīstam. Kad kaut kur slimība uzliesmo, Kuldīgā tas ļoti ātri ir zināms. Protams, meistariem jātestējas, jāpiesargās.” Ausma kundze pārliecināta, ka arī kosmētiķi drīkstētu atgriezties darbā. „Tas nav tikai luksuss, bet arī ārstnieciska nepieciešamība. Klienti noilgojušies – visi staigā apauguši, arī apmatojums uz sejas aug. Ušiņas jau gandrīz mutē lien – cik ar šķērēm var nogriezt, tik ir. Un sejas masāža? Kas var būt labāks, kad pie kosmetologa atsvaidzina un pamitrina ādu!”

PENSIJA MAZA

Dīkstāves pabalstu novembrī Ausma neesot prasījusi, jo ir pensijā, kaut gan tā ir maza. Domājusi, ka arī pabalsts būs niecīgs. Decembrī tomēr pie-

prasījusi un par divām nedēļām saņēmusi 244 eiro, janvārī – 500. Par februāri vēl nezīnot. „Strādāju, kopš frizētava vēl bija sadzīves pakalpojumu kombinātā *Metropoles* ēkā. *Patriciju* atvēru pirms gadiem 22. Nodokļus esmu maksājusi visu mūžu, bet, rēķinot pensiju, krievu gados iemaksāto nevērtēja – pieskaitīja tikai nostrādātos gadus. Kad mainījās nauda, tai zuda vērtība, un neko uzkrāt nevarēja.”

MITRUMS NĀK IEKŠĀ

Māja, kurā atrodas viņas salons, piederot trim īpašniekiem. Ausma kundze atceras: lai no grausta kaut ko uztaisītu, strādājusi bez brīvdienām. „Tagad, kad iziet pa Liepājas ielu, izskatās tukšs kā izslaucīts. Ziemas jau vienmēr bijušas klusais periods, bet, kad pavasaris nāk, cilvēki mostas, ielas pilnas ar vietējiem un iebraucējiem. Par vietu runājot, lielākais sliktums, ka iekšā mājā nāk mitrums. Ielu gan sataisīja, bet labuma nekāda. Kad ir lietavas, tad krustojums ar Aizputes ielu ir kā Venēcija. Trīs ārdurvis esam nomainījuši. Kad ir dubļi, lupata vien jātur rokās. Citādi Liepājas ielai nav nekādas vainas,” atzīst Ausma kundze. Pavasarī, kad beigsies apkures sezona, salona sienas tikšot atsvaidzinātas. Tā darot katru gadu, tik tagad remontēs cerībā, ka klienti varēs atgriezties.

Nams, kurā ilgus gadus dzīvo Jūsma Lankenberga, celts 1959. gadā.

„Tagad tur aicināja pieteikties vakcinācijai. Es to izdarīju. Ko tad tur baidīsies!”

Jūsma kundze ir arī kaislīga lasītāja. Problēmas ar acīm tagad liekot grāmatas klausīties: „Lasu ar ausīm. Pēdējā grāmata bija brīnišķīga – iesaku visiem In-

gunas Baueres *Mazo, kluso sirdi* par Krišjāni Baronu. Apbrīnojami uzrakstīts! Diskus ņemu no neredzīgo biedrības. Tagad esmu uzlikusi Rozamundes Pilčeres *Kalnu timiānu*. Tikai desmit stundas, ko klausīties. Tā man tās dienas paiet.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Inženieris ar komandiera talantu

Dzimis 1959. gada 26. maijā Sēlijā. Mācījies lauku skolā, Aknīstes vidusskolā, Rīgas Politehniskā institūta Arhitektūras un celtniecības fakultātē. Darbu Kuldīgā sācis kā dzīvokļu saimniecības pārvaldes inženieris, bijis Kuldīgas rajona būvinspektors, strādājis rajona izpildkomitejas ekonomikas nodaļā. Bijušais Zemessardzes 45. Kuldīgas nodrošinājuma bataljona komandieris, Latvijas militārais atašējs Slovēnijā, Ungārijā un Čehijā, 3. Zemessardzes novada štāba priekšnieks, Nacionālo bruņoto spēku operāciju štāba priekšnieks, Nodrošinājuma pavēlniecības štāba priekšnieks, tagad atvaļinātais pulkvežleitnants GUNTARS SKRĒJĀNS.

Kā savulaik nonācāt Kuldīgā?

— Studentiem bija celtnieku vienības, un es divas vasaras šeit strādāju tālaika SCO (starpkolu celtniecības organizācija – aut.): mājām lējām pamatus, piedalījāties Priedaines nu jau brūkošā kultūras nama būvniecībā. Līdz ar to biju iepazinis pilsētā, un tā saucamajā sadalē mani uzrunāja tālaika dzīvokļu pārvaldes priekšnieks Juris Gierkens. Man nebija nekādu šaubu, ka iešu uz Kuldīgu. Tajos laikos valsts rīkoja cilvēku sadali, kur kurš strādās. Jāsaka, ka savu izvēli es nekad neesmu nožēlojis, lai arī pirmā darbavieta bija ļoti smaga.

Kāda ziņa?
— Iedomājieties: jauns inženieris nonāk pilsētā, kurā ir 200–300 gadus senas ēkas, kas jāasaglabā. Jaunietis, kurš no reālās dzīves vēl neko nezina, nonāk pilsētā, kurā ir teju visvecākais dzīvojamais fonds Latvijā! Ipašās prasības, dakstiņi, materiālu trūkums... Nu, piemēram, tālaika Stučka (Aizkraukle), kur bija jaunas mājas, un Kuldīga, bet mājas jāuztur gan drīz ar tādām pašām līdzekļiem. Jāsaka milzīgs paldies tiem, kuri bija man apkārt un norādīja. Ekonomiste Gunta Prusaka, Vilnis Vecarājs, kurš bija tehniksais uzraugs, Aigars Ābele, kurš tolaik arī atnāca kā jaunais inženieris, – visi jauki cilvēki.

Kā ar hobijiem? Kas aizraiva?

— Es horoskopiem neticu, bet saka, ka Dviņus interesējo vis, bet nekad ne līdz galam. Man ir līdzīgi. Kuldīga man, protams, saistās ar diskotēku *Ventas dzirkstis*. Mani uzrunāja tās vadītājs Viesturs Liepiņš, un es deviņus gadus no 1983. līdz 1992. gadam nobraukāju pa *disenēm*. Tas bija lielisks piedzīvojums! Jāsaka, ka kopš tiem laikiem es mūziku klausos tikai automašīnā.

Kā tad tā?

— Laikam jau atklājos (smejas). Automašīnā gan man ir sagatavota sava izlase.

Kādi bija pienākumi *Ventas dzirkstīs*?

— Tehniskais darbinieks, skaņotājs. Aktīvais darbs ir trīs četras stundas, bet pārējais laiks – aparatūras stiepšana, vadu vilkšana. Fiziski ļoti norūdošs darbs. Tagad, braucot pa pilsētā, kurās diskotēkas ir spēlētas, es vēl joprojām atceros, cik ēkai stāvu, cik augstu bija jānes aparatūra, kāds ir zāles izvietojums.

Kādēļ pārtraucāt? Daudzi, kuri gājuši cauri šai diskotēkai, lielākā vai mazākā mērā dzīvi ir saistījuši ar skatuvi.

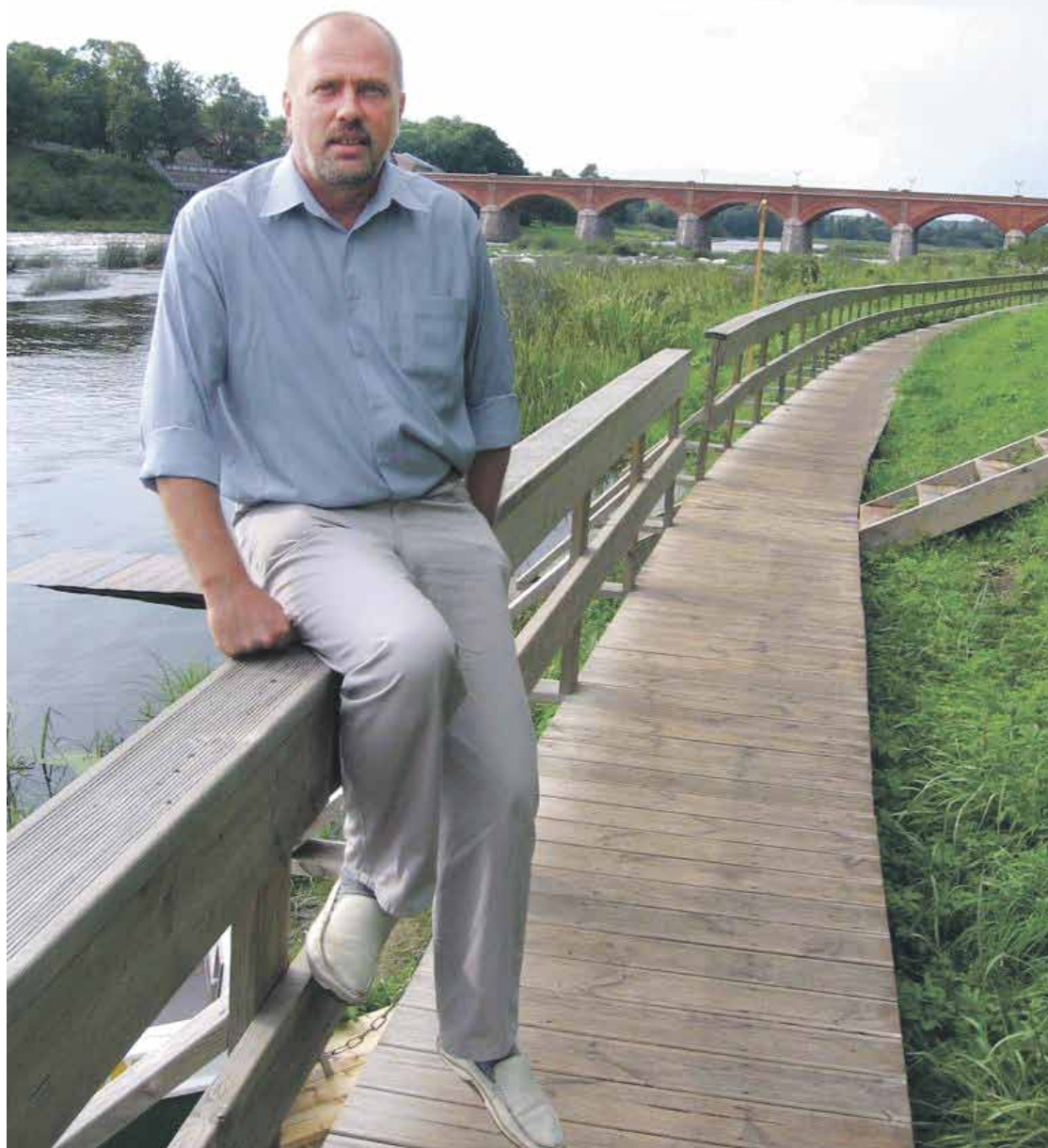
— Jā, bet manas tehniskās spējas aprobežojas ar drošinātāju no maiņu (smejas). Es dziļāk iekšā aparatūrā nelīdu. Par to atbildēja citi. Laikam jau mana skaņas gaume saskanēja ar Liepiņa gauri. Izbraukāts ir ļoti daudz, bet, kad sākās Zemessardzes laiks, tad brīvdienu vairs nebija. Tad bija jāprot gods un vadības sviras jānodod citiem.

Zemessardze. Kurā gadā sākat?

— No pirmsākumiem (1991. gadā – aut.). Zinu, ka bataljoni savā starpā cīnās, kurš nu bija pirmais, bet visiem jau dibināšanas datums ir viens. Uldis Vanags bija Kuldīgas bataljona pirmais komandieris un dibinātājs, un es centos būt viņa labā roka. No Tautas frontes viss līgani pārgāja Zemessardzē. Bataljonam bija jānot, un kurš gan cits, ja ne mēs? Tas notika kaut kā automātiski.

Atceros, ka Uldis mēģināja pierunāt manu sievu Ināru, ka man jāiet Zemessardzē. Es sapratu, ka dzīvokļu pārvaldē perspektīvu īsti nebija, un bija jādomā uz priekšu. Viss sakrita – manas patriotiskās jūtas ar reālo iespēju kaut ko šajā jomā darīt. Pašā sākumā, kad vēl nebija izdota pavēle par bataljona dibināšanu, mēs kā brīvprātīgie kārtības sargi jau braukājām pa pagastiem un uzmanījām situāciju. Aģitējām cilvēkus stāties Zemessardzē.

Kāda bija atsaucība?
— Jāsaka, ka ļoti laba. Tādu, kuri tajā laikā vēl domāja par labu Padomju Savienību, bija maz, jo PSRS gadi bija drūmi. Cilvēki bija uzmanīgi, jo baidījās, vai komunistu laiki neatgriezīsies. Teju katrā ciemā bija Tautas frontes grupas, un viss atkarīgs no

Kuldīga Guntara Skrējāna sirdī vienmēr paliks kā pilsēta, kurā gribas atgriezties.

Ko jūs teiktu, ja būtu jāturpina teikums „Guntars Skrējāns ir...”?

- **Andris Rieksts**, Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris: – Man atmiņā palikusi pirmā tikšanās reize, kad Guntars sapulcē iznāca un desmit teikumus visiem skaidri pateica, kas jādara un ko viņš vēlas redzēt. Bez liekvārdības. Kā virsnieks, kurš ir kā paraugs.
- **Viesturs Liepiņš**, diskotēkas *Ventas dzirkstis* dibinātājs: – Visu laiku labākais diskotēkas skaņotājs, Zemessardzes bataljona komandieris un ģimenes tēvs.
- **Aivars Silīņš**, augstskolas kursabiedrs: – Kārtīgs puika bija jau studentu gados, un arī tagad nekas nav mainījies. Godīgs, ļoti atsaucīgs. Vīrs, kurš tur solījums.

to līderiem. Piemēram, Turlava, ķoniņu klani. Ja vara piederēja vienam, tad citi stāvēja malā, līdz atnāca cilvēks no malas un visus saveda kopā. Visgrūtāk mums gāja Raņķos. Laikam jau tādēļ, ka tuvumā Skrudas lokators. Tur nekāda Zemessardzes vienība netika nodibināta. Arī Vārmē ne.

Te parādījās cilvēki, kuri gribēja būt zemessargi, te atkal pazuda. Zinu, ka nu viss ir mainījies. Ļoti labi toreiz gāja Skrundā, Alsungā, Rudbāržos.

Alsunga un Skrunde. Kas bija panākumu atslēga?

— Jautājums ir par vietējo līderi. Atceros, ka laikā, kad no Latvi-

jas vēl nebija izvesta Padomju armija, gāja smagi, jo prognozes bija dažādas. Tam visam papildu spriedzi iedeva karš Čehenijā. Es domāju: „Ja nu kas, kā es reālā situācijā komandēju bataljonu?” Bet abu roku pirkstu ir par maz, lai uzskaitītu tālaika līderus, lauku komandierus, aiz kuriem cilvēki

Mācības Upišķalnā 90. gadu beigās. Kopā ar bataljona personāldaļas priekšnieci Lieni Kromani.

Guntars Skrējāns svingīgā pasākumā Gulbenē 2005. gadā.

2016. gads. Zemessardzes gadadienā ar dēlu Arvi un mazdēliem Tomasi un Patriku.

celtos un ietu. Bija skaidrs, ka centrālās vadības var pat nebūt, bet pretošanās būs. Tā bija laba sajūta.

Ja paskatās pagātnē un tagad, vai kaut kas ir mainījies?

— Man grūti runāt par laukiem, jo es tagad zemessargus satieku vienībās, bet, cik ir radies iespaids, tad viss mainījies uz labo pusī. Ir tādas jomas, par kurām cilvēki saka: „Kad mēs augām, tad bija labāk.” Bet par Zemessardzi var teikt, ka ir daudz labāk nekā kādreiz. Aizrautīgi puīši un meitenes, kuri gatavi darboties ar sirdi un dvēseli. Tagad vairāk ir militārais aspekts: ieroči, apmācība. Tolaik viss notika līdzīgi, tikai naudas bija mazāk. Mazāk ekipējuma, transporta. Puse no darba aizgāja, lai nodrošinātu iespēju mācīties.

Man trīs reizes dzīvē ir bijušas situācijas, kad viss jāsāk no nulles. Kad iegājām padomju kara komisariātā, telpas bija pusizdemolētas, viss aizvests, bet Zemessardze jādibina. Pēc tam aizbraucu uz Čehiju, jo 2002. gada 2. aprīlī tiku akreditēts par Latvijas militāro atašēju Slovēnijā ar rezidenci Prāgā. Tur arī bija tādi apstākļi, ka nav krēsla, es kura apstēties, nav pildspalvas, ar ko rakstīt. Trešā reize bija tad, kad atgriezos Latvijā. Ir nodibināts 3. Zemessardzes novads, es uzkāpu tam paredzētajā telpā trešajā stāvā, un atkal jāmeklē, uz kā apstēties, ar ko rakstīt. Bet viss beidzies labi.

Ja atgriezāties pie tiem laikiem, kad bijāt bataljona komandieris Kuldīgā, daudzi jūs atminas arī kā cilvēku, kurš tālaika bandītiem bija kā kauls

Zemessardzes veterānu ikgadējais pasākums 2019. gadā. No kreisās stāv: Gatis Berkerts, Āris Zviedris, Guntars Skrējāns, Gunta Grundmane, Viesturs Liepiņš, Juris Jankovskis, Aivars Celītāns, Ināris Ciniņš, Viktors Bērziņš, Baiba Cine.

jo bija arī tādas pilsētas, kurās zemessargs no rīta paņēma maiņiņu ar formu, bet tērpu uzvilka tikai štābā, jo baidījās, bet Kuldīgā tā nebija. Un tiesai vajag nostiprināt pierādījumus. Jāsaka liels paldies tiem Kuldīgas uzņēmējiem, kuriem bija drosmes tiesā liecināt. Tas ir nopietnāk nekā izstrādāt plānu, to realizēt, pārķepju aizturēt un palikt anonīmam.

Jā, respektam jābūt, bet bija reizes, kad Zemessardzei pārmeta pārmērīgu spēka lietošanu.

— Protams, incidenti gadījās, bet Kuldīga ar to neizcēlās. Mums bija tikai viens gadījums, kad ierocijs tika lietots nevietā. Toreiz zemessargs izšāva uz mašīnu, kas nozaga degvielu. Likums tolaik to it kā pieļāva, jo tā skaitījās zādzība lielos apmēros, bet katrā situācijā jāizvērtē. No tā zemessarga atvadījāties. Mēs šajā jomā bijām stingri.

Atgādiniet, kas tas bija par gadījumu, kad reketierus notiesāja!

— Tur bija tā, ka pāris bijušo ieslodzīto gan no Kuldīgas, gan Ozoliem izdomāja: jātēlo naudas savācēji, kuri strādā vai nu tālaika reketa karaļa Ivana Haritonova, vai Liepājas bandītu paspārnē. Es uzvārdus nesauku, bet atkārtoti jāsaka paldies Kuldīgas biznesmeņiem par liecībām.

Ja es lūgtu jūs atkal palūkoties uz izdarīto, vai nebūtu nekā, ko nožēlot?

— Jādomā. Protams, ir kaut kādas sīkas lietas, kuras varēja izdarīt citādāk, bet vēlreiz jāsaka: mums bija lieliska komanda. Tā bija vērtība. Es lepojos, ka mums bija izglītotākais bataljons Latvijā. Arhitekti, inženieri – vairāk

nekā puse cilvēku ar augstāko izglītību. Savu nozaru superspeciālisti! Man tikai divas reizes mūžā ir nācies sist dūri galdā: vienreiz sasitot apakšstāsti, otrreiz telefonu (smejas). Tad es vēl biju jauns.

Tagad esat atvaļināts pulkvežleitnants, kurš militārajā jomā vēl darbojas, bet katram tomēr ir kas savs, kas iepriecina.

— Ceļošana. Pandēmijas dēļ nav iespēju būt ārpus Latvijas, tādēļ, kā es saku, esmu nolaidies līdz pagastu līmenim. Latvijas līmeņa apskates objekti ir apbraukāti visi, nu kārtā mazāk zināmajiem. Pagasta lielākais akmens, pagasta resnākais ozols – patiesībā ir daudzas vietas, par kurām nemaz nezina. Pagājušajā vasarā atklāju, ka netālu no manām dzimtajām mājām ir varens dziļakmens. Citā rajonā, kur nekad negājām. Vietas, kuras apskatīt mūsu zemē, ir neizsmeļamas.

„Pāris bijušo ieslodzīto no Kuldīgas un Ozoliem izdomāja, ka jātēlo naudas savācēji, kuri strādā vai nu tālaika reketa karaļa Ivana Haritonova, vai Liepājas bandītu paspārnē. Mēs viņu patvaļai pielikām punktu.”

— Sieva Ināra, dēls Arvis un meita Anda. Divus mazbērņus ir sagādājis dēls, bet es zinu, ka būs vairāk. Dēls strādā telekomunikāciju kompānijā, meita dzīvo Berlīnē un strādā par scenogrāfisti. Viņa ir vairāk paaugstināts cilvēks. Man jaunībā tā nepaveicās, jo mani komunistu vara pat uz Poliju ar kori nepalauda. Es pat zinu, kurš ir *stukačs*. Tajos laikos, ja dzīvoji kopmītnēs, par pretpadomju elementu varēja kļūt pāris mēnešu laikā.

— Ceļošana. Pandēmijas dēļ nav iespēju būt ārpus Latvijas, tādēļ, kā es saku, esmu nolaidies līdz pagastu līmenim. Latvijas līmeņa apskates objekti ir apbraukāti visi, nu kārtā mazāk zināmajiem. Pagasta lielākais akmens, pagasta resnākais ozols – patiesībā ir daudzas vietas, par kurām nemaz nezina. Pagājušajā vasarā atklāju, ka netālu no manām dzimtajām mājām ir varens dziļakmens. Citā rajonā, kur nekad negājām. Vietas, kuras apskatīt mūsu zemē, ir neizsmeļamas.

Un kas ir jūsu ģimene?

— Sieva Ināra, dēls Arvis un meita Anda. Divus mazbērņus ir sagādājis dēls, bet es zinu, ka būs vairāk. Dēls strādā telekomunikāciju kompānijā, meita dzīvo Berlīnē un strādā par scenogrāfisti. Viņa ir vairāk paaugstināts cilvēks. Man jaunībā tā nepaveicās, jo mani komunistu vara pat uz Poliju ar kori nepalauda. Es pat zinu, kurš ir *stukačs*. Tajos laikos, ja dzīvoji kopmītnēs, par pretpadomju elementu varēja kļūt pāris mēnešu laikā.

— Sieva Ināra, dēls Arvis un meita Anda. Divus mazbērņus ir sagādājis dēls, bet es zinu, ka būs vairāk. Dēls strādā telekomunikāciju kompānijā, meita dzīvo Berlīnē un strādā par scenogrāfisti. Viņa ir vairāk paaugstināts cilvēks. Man jaunībā tā nepaveicās, jo mani komunistu vara pat uz Poliju ar kori nepalauda. Es pat zinu, kurš ir *stukačs*. Tajos laikos, ja dzīvoji kopmītnēs, par pretpadomju elementu varēja kļūt pāris mēnešu laikā.

— Sieva Ināra, dēls Arvis un meita Anda. Divus mazbērņus ir sagādājis dēls, bet es zinu, ka būs vairāk. Dēls strādā telekomunikāciju kompānijā, meita dzīvo Berlīnē un strādā par scenogrāfisti. Viņa ir vairāk paaugstināts cilvēks. Man jaunībā tā nepaveicās, jo mani komunistu vara pat uz Poliju ar kori nepalauda. Es pat zinu, kurš ir *stukačs*. Tajos laikos, ja dzīvoji kopmītnēs, par pretpadomju elementu varēja kļūt pāris mēnešu laikā.

— Sieva Ināra, dēls Arvis un meita Anda. Divus mazbērņus ir sagādājis dēls, bet es zinu, ka būs vairāk. Dēls strādā telekomunikāciju kompānijā, meita dzīvo Berlīnē un strādā par scenogrāfisti. Viņa ir vairāk paaugstināts cilvēks. Man jaunībā tā nepaveicās, jo mani komunistu vara pat uz Poliju ar kori nepalauda. Es pat zinu, kurš ir *stukačs*. Tajos laikos, ja dzīvoji kopmītnēs, par pretpadomju elementu varēja kļūt pāris mēnešu laikā.

Pa Silaines muižas iemītajām takām

Šogad 75. gadadienu svin Roberta Sēļa romāns *Silaines muiža*. Pēc tā motīviem 1970. gadā Kuldīgas Tautas teātris iestudējis tāda paša nosaukuma divu cēlienu lugu. Režisora Raimonda Kugrēna vadībā šī izrāde tika rādīta visā Latvijā 200 reizi.

Silaines muižas prototips – Mežmuižas pils pirms diviem gadiem.

60 000 EKSEMPĻĀRU

Romāns pirmo reizi lasītāju rokās nonāca žurnālā *Karogs* 1946. gadā. Mūsdienās tā ir neatņemama latviešu literatūras mantojuma sastāvdaļa. Pēc Andreja Upīša ieteikuma R.Sēlim darbs tapa kā zemnieku ikdienas un muižas dzīves savdabīgs iemūžinājums. Ar A.Upīša palīdzību romāns iespīests *Karogā*. Pēc tam tas piedzīvoja četrus metienus ar kopīgo tirāžu – 60 000 eksemplāru.

1905. GADA REVOLŪCIJAS LIECĪBAS

R.Sēlis dzimis 1884. gada 29. septembrī tagadējā Tērvetes novada Bukaišu pagasta *Mašmelēs*, kalpu Lavīzes un Mārtiņa Hermanu ģimenē. Īstajā vārdā – Roberts Vasjulis Hermanis-Ermanis. Pseudonīmu viņš gribēja izvēlēties, veltītu dzimtajai Zemgalei, bet kāda literāte jau parakstījās kā Zengaliešu Biruta, tādēļ izvēlēts cits – Roberts Sēlis.

Pēc profesijas viņš bija galdnieks. Rakstīšana – vairāk kā papildu nodarbe. Tomēr R.Sēļa daiļrade ir nozīmīgs 1905. gada revolūcijas notikumu pētniecības avots, kas tos precīzē Viduskurzemē un Zemgalē pie Lietuvas robežas. 1963. gada romāns *Tanī bargā dienā* ir veltīts 1905. gada revolūcijas Viduskurzemes dalībnieku piemiņai, fiksējot vēstures liecības par Ēdoles, Rokasbirzes, Kazdangas un Kuldīgas cīņām un notikumu secību.

PROTOTIPS – MEŽMUIŽA

Silaines muižai rakstnieks kā centrālo darbības vietu izvēlējis Mežmuižas pili Augstkalnē. Kādēļ tā? Tas ir muižkungu attieksmes dēļ: Bukaišu jeb Buku muižas īpašnieks, firsts Līvens ļoti slikti izturējies pret savas zemes kalpiem, iedzenot tos parādos, bet Mežmuižas barons Hāns pret padotajiem izturējies cienīgi. Labs piemērs tam ir 1905. gada revolūcijas sekas – Bukaišu pils un tās dārgumi nodedzināti, bet Mežmuižas pils saudzēta. Tās sarkanie mūri un

pelēkais jumts vēl joprojām atspīd dzirnavu ezerā. Mežmuiža romānā pārdēvēta par Silaines muižu netālā Silenes jeb Augstā kalna dēļ.

ROMĀNS UZ SKATUVES

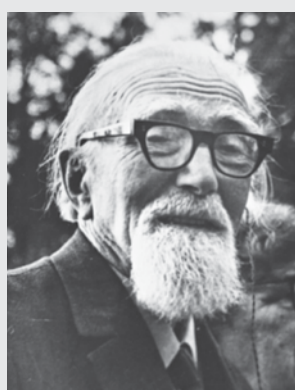
Prozas darbu dramaturģis mūsu novadnieks Voldemārs Sauleskalns, galarezultātu padarot par oriģināldarbu. Šo lugu pirmo reizi uz skatuves uzved Kuldīgas Tautas teātris. *Silaines muižas* pirmizrādes aplausi pirmo reizi bangojuši 1970. gada 23. jūnijā Kuldīgā, un šīs bangas devušās pāri Latvijai, kur lielās un mazās pilsētās gaisu ievīļņojušas ar rekordlielu apmeklētāju skaitu. Vienreiz aplausi pārgājuši pāri Latvijas robežai līdz Žagarei Lietuvā 1975. gadā.

Izrādi iestudējis arī Bauskas Tautas teātris. 1984. gada septembrī pēc četrus gadu pārtraukuma *Silaines muiža* atkal uz skatuves atgriezies par godu rakstnieka R.Sēļa 100 gadu jubilejai.

SPĒLĒJA PAT ĢIMENES

Kuldīdznieks, Tautas teātra aktieris Ivars Freibergs atceras izrādes tapšanu: „Kad Kugrēns atnāca uz Kuldīgu, viņš mācēja cilvēkus amaterteātrim piesaistīt: tā bija viņa specialitāte. Kādreiz es dziedāju kultūras nama vīru korī. Līdzī nēmu savu meitiņu Lailu. Režisoram vajadzēja mazu meiteni, kas spēlētu Ancītes lomu. Vienu dienu viņš atnāca pie manis uz darbu un pierunāja, lai Laila nāk uz teātri. Es, protams, gāju līdzī. Skaidri atceros, kā viņš teica: „Gribēju atrast mazo Ancīti, bet tu nāc līdzī komplektā kā piekabe.” Citi spēlējuši ar visu ģimeni, un Kugrēnam tas tiešām patīcis.

„*Silaines muižas* iestudēšana sākās ziemā, bet jau pēc pusgada notika pirmā izrāde. Kā jau ierasti Kuldīgai, pasākumus apmeklēja maz skatītāju, bet kādā *Silaines muižas* izrādē Kuldīgas estrādē bija sagatavotas 700 biļetes. Kāds smējās, ka vēl paliks pāri. Bet sāka nākt apmeklētāji, tika izpirktas

Rakstnieks Roberts Sēlis: „Gandrīz vai negribējās ticēt, kad 1973. gada 4. augustā mani aicināja uz Augstkalni noskatīties *Silaines muižas* simto jubilejas izrādi. (..) Simtā izrāde ritēja spraigi, pacilāti. Skatītāju bija milzums. Tas viss radīja tādu klusu prieku noskaņu: sak’, tavš darbs nav bijis vēltīgs, bet kaut ko labu esi devis tautai.”

Raimonds Kugrēns zirgu gana Pluška tēlā Kuldīgas Tautas teātri.

Piemīnas žetons no *Silaines muižas* 150. izrādes. To teātris dāvāja skatītājiem.

Kuldīdznieks Ivars Freibergs rāda atklātņi, kas izsniegta visiem vietējiem aktieriem. Tajā rakstīts: „Kuldīgas Tautas teātris pateicas Jums par māksliniecisko sniegumu un ieguldīto darbu lugā *Silaines muiža* un sakarā ar šīs lugas jubileju – 200. izrādi kolhozā *Silaine* 1980. gada 6. septembrī.”

visas, un vairs nezināja, ko darīt. Tak nevar rakstīt uz balta papīra! Laidām tik iekšā. Tā nu pārdeva visas 700 biļetes, un tikpat daudz vēl būtu pārdots.”

Silaines muiža ir veidota kā viens gads zemnieku dzīvē. Tas labi atspoguļots gan romānā, gan izrādē – no pavasara lauku darbiem līdz jestrēm dančiem Līgo naktī, kas cauri vasarai aizved līdz vēsajiem rudens vējiem. Izrāde veidota ar deļām un dziedāšanu, uzsvērot latviešu tradīciju klātbūtni ikdienā. I.Freibergs: „Kugrēns neka vēja visu aktieru laiku, lai izrādi padarītu par teicamu – manot kļūdas, režisors nevis lika ainu spēlēt atkārtoti, bet gan strādāja ar katru aktieri. Tieši tādēļ arī visi kolektīvi, kuros viņš strādāja, ieguva Tautas teātra statusu.”

TAS NAV TEĀTRIS BEZ TEĀTRA

I.Freibergs stāsta: „Cilvēki, atnākot uz mēģinājumiem, pārvērtās. Šķita, ka visas ķibeles, kas notikušas pirms tam, apraktas zem zemes. Atceros to reizi, kad Līga Stepano-

va izrādes laikā nogāja no skatuves, lai pārgērbtos citam tēlam. Lai tas notiktu ātrāk, viņa svārkus pārvilkta pāri citus brunčus un uzgāja atpakaļ uz skatuves. Izrādes laikā apakšējie svārkī atpogājās vaļā un sāka slīdēt uz leju. Tie bija gari, smagi brunči. Kugrēns, stāvot zirga gana Pluška tērpā, to piefiksēja un piespieda svārkus pie zemes ar mietu, citādāk aktrise būtu nogāzusi. Svārkī gluži kā ūdens noslīdēja no viņas auguma, un Kugrēns tos aizslidināja pa skatuves grīdu ar mietu. Skatītāji pat neko nenojauta.

Bija vēl viens ļoti interesants gadījums. 1974. gada 14. augustā teātrī paredzēta skate Talsos, kritiķis bija Andrejs Volmārs. Ja viss noietu kā pa sviestu, *Silaines muižas* iestudējums tiktu rādīts televīzijā. Protams, vienā no vissvarīgākajām dienām Kuldīgas Tautas teātra vēsturē bija jānotiek kaut kam sliktam. Aktieris Aldonis Gobzems bija ceļā no Rīgas uz Talsiem, bet autobuss pa ceļam saplīsa. Kugrēns noorganizēja, ka no Rīgas nosūta vēl vienu autobusu, lai Aldonis laikus nonāk

Talsos. Bet autobuss kavējās, tādēļ kāds no aktieriem brauca pretī. Skate jau bija sākusies. Pagāja pirmais cēliens. Gobzema lomu spēlēja cits aktieris. Aldoni līdz Talsiem nogādāja tieši tai laikā, lai viņš varētu spēlēt otrajā cēlienā, bet bija viena problēma: aktieris, kurš Gobzemu aizstāja pirmajā cēlienā, bija bez bārdas. Pēc izrādes Volmārs piecēlās un teica: „Pirmo reizi mūžā redzu, ka aktierim vienas izrādes laikā spēj izaugt bārda.”

PIEMIŅU SAGLABĀJOT

Lai šīs latviešu literatūras mantojums tiktu saglabāts, Tērvetes novada Bukaišu tautas namā top R.Sēļa piemiņas telpa. Interesentu grupa uzskata par savu misiju saglabāt rakstnieka biogrāfiskos datus, daiļradi, dažādus priekšmetus un citas vēstures liecības.

Piemīnas telpas izveidē ir ieinteresēta arī R.Sēļa ģimene, it īpaši mazdēls Ralfs Piziks, kurš ekspozīcijai nodevis vectēva krūšutēlu, rakstāmmašīnu, vēstules un nepublicētus manuskriptu romānam *Klauņns*. Lielu atbalstu izrāda Bukaišu pagasta novadpētniece Skaidrīte Urbāne, kuras veidotā ekspozīcija slēgtajā Bukaišu skolā ir saglabājusī iespējamo materiālu apjomu par novadnieku ieguldījumu kultūrā.

Atceres istaba tiek veidota autora dzimtajā pusē, lai interesenti var iepazīt arī dažādus kultūrvēsturiskus objektus – Augstkalnes pili, R.Sēļa piemiņas akmeni, Bukaišu skolas jeb biedrības nama ēku, Sēļa tuku un citas vietas, kas vēl šodien atgādina par rakstnieku. Šī telpa Bukaišu tautas namā dos iespēju apmeklēt arī tur ierīkoto lidotāja Herberta Cukura piemiņas istabu.

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

„Ja ir mērķis, izdarīt var visu”

Bijušais kuldīdznieks Ivars Gluškovs, savulaik V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas pašpārvaldes prezidents, vēlāk Klondaikas vadītājs, nu izstudējis uzņēmumu vadību, bet pandēmijas laiku velta sevis pilnveidei.

SKOLA – INTERESANTS LAIKS

Pirms 20 gadiem, mācoties ģimnāzijā, Ivaram bijusi iespēja ne vien sarokoties, bet arī aprunāties ar izglītības un zinātnes ministru Kārli Greiškalnu. „Šo tikšanos īsti neatceros – prātā palikusi cita. Toreiz no skolas bijām saietā Rīgā, un arī tur skolēniem bija noorganizēta tikšanās ar izglītības ministru,” saka I.Gluškova.

„Man patika būt skolas prezidentam. Kūrēt lietas palīdzēja skolotāja Mārīte Milzere, bet liela palīdzība bija arī skolniece Linda Lauva. Iesaistījies visos procesos – gan skolas, gan vecāku padomes sapulcēs. Atceros, ka toreiz bija problēmas ar gājēju pāreju pretī sporta hallei: te luksofors bija, te atkal ne, mašīnas

brauca. Mēs arī devām savus ieteikumus, kā situāciju labot. Interesants laiks, kaut gan nebija tas labākais skolnieks. Reizēm stundās skolotājas man to aizrādīja.”

Ivars sociālajos tīklos pamanījis, ka skolas 101. gadskārtā visi var sūtīt sveicienus. „Ne pagājušajā gadā bija salidojums klātienē, ne šogad būs. Bet sirsnīgus sveicienus skolai, skolabiedriem, direktorei Inesei Astaševskai, arī bijušajai direktorei Janai Jansonei, ar kuru bija labs kontakts, vēlos nosūtīt arī es.”

AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA NODERĒS

Pēc skolas Ivars 2004. gadā Kuldīgā sāka strādāt atpūtas vieta Klondaika. „Kopš 2009. gada vadīju un to darīju līdz pat 2018. gada vasarai. Pēc vairāk

Mācoties V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, Ivars Gluškovs tiekas ar izglītības un zinātnes ministru Kārli Greiškalnu.

nekā desmit gadiem šajā uzņēmumā vairs nestrādāju,” stāsta I.Gluškova. „Dzīvoju Jūrmalā,

un arī man kovida un ierobežojumu laikā ir iespēja vairāk pilnveidot sevi.”

„Skolas 101. gadskārtā sirsnīgus sveicienus sūtu direktorei Inesei Astaševskai, arī bijušajai direktorei Janai Jansonei un saviem skolabiedriem,” saka Ivars Gluškovs.

Pagājušajā gadā Ivars beidzis studijas Latvijas Universitātē, iegūstot bakalaura grādu uzņēmumu vadībā. „Studēt sāku Kuldīgā vēl tālajā 2008. gadā, kad tur vēl bija Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas filiāle. Gadu nomācījos, bet tālāk nesanāca. Paziņas samusināja, ka studijas jāatsāk. Ieguvu pirmā līmeņa augstāko izglītību un uzreiz startēju bakalaura studijās. Jāmācās bija pusotrs gads.”

I.Gluškova labprāt sporto: skrien, spēlē basketbolu. „Ierobežojumu dēļ tagad jau nesanāk bumbu uzspēlēt. Tagad tāpat kā daudzi citi, arī es esmu aizrāvis un šad tad aizeju uz pusminūti vai minūti pamērcēties ledainā ūdenī, lai noķertu tonusu. Vēl lasu dažādu nozaru literatūru.”

Inta Jansone
Kurzemnieka un
Ivara Gluškova arhīva foto

MANS MĀJDZĪVNIĒKS

Augumā mazi, sirdī lieli un vareni

„Lai gan vizuāli abi ir ļoti līdzīgi, raksturi ir pilnīgi dažādi,” par diviem Pomerānijas punduršpicēm Guči un Džokeru (miļi sauktu par Džokiju) saka viņu saimniece Itija Vespere. Četrkājainie draugi ir no Ukrainas.

SABIEDRISKI UN ARĪ NEŠPETNI

Guči pirms diviem gadiem atvests no Ukrainas. Džokers nācis no tā paša audzētāja un ģimenei pievienojies pērnvasar. Abiem vārdu devis audzētājs, tie ierakstīti suņu pasē. Dažkārt Guči tiek saukts par Pukstiņu, bet Džokijs – par Pīkstiņu, jo tas apzīmē skaņas, ko sunīši izdveš, kad vēlas panākt savu. Abi ir krēmaltā krāsā, kas šai šķirnei retāk sastopama. Visbiežāk Pomerānijas punduršpici ir oranži rudi, dažkārt melni: „Gribējām, lai abi izskatās kā brālīši. Sākumā spalva bija mīksta un pūkaina, vecākajam sunim kažoks jau kļūst saraināks – atgādina matus, kaut joprojām ir bieza pavilna. Divreiz gadā tie met spalvu, un tad tā ir visur,” atzīst Itija.

Viņa smeļ, ka ir sunīšu otrā saimniece, jo daudz laika tie pavada pie Itijas mammas Ilutas, kur var izbaudīt privātmājas priekšrocības. „Esmu ar suņiem uzaugusi. Agrāk mums bija čau-čau. Vecākiem bija daudz jāceļo, jābrauc komandējumos, tādēļ nolēmām, ka uzņemšos daļu atbildības. Uzskatu, ka māja suņiem ir vislabākā vieta, jo dzīvoklī tiem grūti. Tas nekas, ka mazi, – izmērs ir maldinošs.”

IZMĒRS VISU NENOSAKA

Starp čau-čau un punduršpicēm esot krasa atšķirība ne tikai izmērā: „Izvēlējamies šo šķirni izmēra dēļ, ja suns paliktu dzīvoklī. Tomēr sākumā nepadomājām, ka arī raksturs būs tik atšķirīgs. Čau-čau ir nosvērtāki un vienpaši. Tie atzīst saimniekus, tiem patīk pastaigas, taču, ja vēlēšies būt vieni, aizies uz otru istabu. Savukārt punduršpicēm interesē viss, ko dara cilvēks. Dažkārt, kad iznāku no tualetes pēc dažām minūtēm, viņi sagaida tā, it kā ne-

Itija Vespere ar saviem mīļiem – Pomerānijas punduršpicēm Guči un Džokeru.

būtu mani redzējuši dienu,” smejas Itija.

Abiem patīk zagāt zeķes un darīt citus nedarbus. „Viņi ļoti saprot, ko drīkst un ko ne, taču tāpat dara blēņas un vēro, kāda būs mūsu reakcija un cik daudz pieļausim. Arī dresūrai pakļaujas ļoti labi. Suņiem patīk, ka kāds ar tiem darbojas un par labu darbu apbalvo. Abi klausu komandu *sēdēt, dod ķepu*,” skaidro Itija.

MAZIE ANTIDEPRESANTI

Saimniece atceras, ka lēmums par otru sunīti nācis pamazām: „Mēs izjutām, cik ļoti suns mums pieķērās, cik ļoti tam patīka suņi un kaķi. Guči ļoti skuma, kad palika mājās viens vai nepievērsām viņam uzmanību. Nolēmām – lai sunītim jautrāk, jāpaņem otrs. Džokiju ņēmām no tā paša audzētāja. Baidījāmies, kā viņi viens otru atzīs, taču ātri sadraudzējās.”

Tas gan nav mazinājis suņu pieķeršanos

cilvēkam, arī visi sastaptie suņi un kaķi joprojām ir draugi: „Šķiet, ka nu tas viss ir dubultā. Protams, viņiem ir interesanti vienam ar otru. Bieži spēlējas un visvairāk izrādās, ja kāds skatās, ir ļoti emocionāli, prasa uzmanību. Viņiem raksturīga drošsirdība, jo, kaut gan izmērā mazi, sirdī jūtas lieli un vareni – nebaidīsies apriest nevienu lielo suni.” Lai gan abus vieno šķirnei raksturīgās īpašības, katrs raksturā esot nedaudz citādāks: „Guči ir nopietnāks, nav tik pārgalvīgs. Džokijs – tieši pretēji – savā metienā bija pats nešpetnākais. Iespējams, žiperīgāks tāpēc, ka vēl ir tīnis.”

Pomerānijas punduršpici būs piemēroti tiem cilvēkiem, kam ir laiks, ko dzīvniekiem veltīt. Sunīšiem jāķemmē un jākopj kažoks, jāfira zobi un ausis, ik pa laikam tie jāvanno: „Tās nav spēļmantiņas, ko var nolikt malā, kad apnīk. Viņiem patīk iepazīt pasauli, iet pastaigāties. Nevajag ļaut izmēram un mīļģumam maldināt. Mēdz būt arī neganti un prasīs daudz uzmanības. Protams, sunīši sniedz daudz mīlestības – ir kā mazi antidepresanti.”

PAŠIEM SAVA BARĪBA

Šķirnes suņi nedrīkst ēst cilvēku pārtiku, jo tas var izraisīt veselības problēmas: „Reiz Guči no galda nozaga šķiņķa gabaliņu un bija jāved pie veterināra, jāliek pie sistēmas. Ārsts uzreiz pateica, ka suns apēdis ko taukainu un nepiemērotu. Vislabāk meklēt bezglutēna pārtiku, nevajadzētu dot vistu, jo tā var izraisīt alerģiju. Pērkam arī speciālo barību gaišās krāsas suņiem, lai neizstrādātos acu sekrēts un tās būtu tīrākas.”

Elisa Rudzīte
Itijas Vesperes arhīva foto

VĒSTURE

Meklē liecības par leģionāru

Muzejs pateicas Mairitai Lešinskai par to, ka leģionāra Ādolfa Freimantāla vēstules nav iznīcinātas un ir nodotas krājumam.

Kuldīgas novada muzejs lūdz atsaukties tos, kuriem mājās ir saglabājušās fotogrāfijas vai kuri var ko pastāstīt par leģionāru Ādolfu Freimantālu.

Pērnvasar muzejam nodota kaudzīte ar vēstulēm, kuras no 1944. līdz 1956. gadam Ā.Freimantāls rakstījis, dienot vācu armijā un vēlāk desmit gadus pavadot Kolimā – soda izciešanas vietā aiz drašu žoga. Vēstules adresētas mātai Ilgai un vecākiem, kuri dzīvojuši Kabiles pagastā. Tā ir liecība par traģiskiem notikumiem Latvijas un tās pavalstnieku dzīvē.

Vēstules saglabājusi leģionāra sieva Anna, kura pagājušajā gadā devās mūžībā. Ir zināms arī tas, ka Ā.Freimantāls atgriezies dzimtenē un dzīvojis Kuldīgā. Strādājis gan dzelzceļa Kuldīga–Alsunga uzturēšanā, gan Kuldīgas komunālajā saimniecībā. Viņš miris ap 1991. vai 1992. gadu. Par šo cilvēku muzeja krājumā ir tikai viena fotoliecība – viņa kāzu fotogrāfija 1957. gada 31. decembrī.

Ja kādam mājās ir fotogrāfijas vai cita informācija par šo cilvēku, muzejs aicina sazināties ar krājuma glabātāju Ingridu Poli pa tālr. 28448749.

Kuldīgas novada muzeja arhīva foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 7. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Valsts uz 17 508 salām, kas ir pasaulē lielākā valsts arhipelāgā. Pēc iedzīvotāju skaita (vairāk nekā 260 miljoni) ceturrtā lielākā valsts pasaulē. Republikas valsts, kurā tiek ievēlēts parlaments un prezidents. Bagāta ar dabas resursiem, to skai-

tā ir lielas naftas un dabasgāzes atradnes gan sauszemē, gan jūrā, milzīgas mežu platības, un dažādu derīgo izrakteņu atradnes, piemēram, alvas, niķeļa un vara. No lielajiem zīdītājiem tur dzīvo degunradži, oranguta-

ni, tapīri, tīģeri un ziloņi. Starptautniem ir kakadu, lapenputni un paradīzes putni. Administratīvi šī teritorija ir sadalīta 33 provincēs, piecām ir īpašs statuss. Katrai sava likumdošanas vara un gubernators.

Atbildi gaidām līdz **25. februāra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

6. kārtas atbilde: Paramaribo, Surinama.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Vineta Kondraņicka, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Folkmane, Vilnis Bēniņš, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgā, Skrundas un Alsungas novadā.

7. jautājums

Šeit 1845. gadā zemnieka dēls sāka bērnus mācīt zinībās. Attēlā redzamo skolu uzcēla blakus vecajai 1872. gadā. Kurā pagastā dzīvoja un 47 gadus zemnieku bērnus mācīja šis skolotājs? Kā sauc šo vietu?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **25. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

6. jautājuma atbilde: Rendas luteriskā baznīca, atrodas pagasta centrā.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Gunta Grundmane.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk? Atrodi neatbilstības!

Konkursu atbalsta

Atbildes līdz **25. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Irīna Žilinska, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane.

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā *Kurzemnieka* numurā un līdz **25. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Ar ko mākslinieks Kārlis Īle izpelnījās laurus Aļaskā?

Atbilde: Kuldīgā darbojas divas slēpju nomas.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Irīna Žilinska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Rasma Stepe, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Gunta Folkmane, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Mazi, balti putniņi; kur skrien, tur metas.

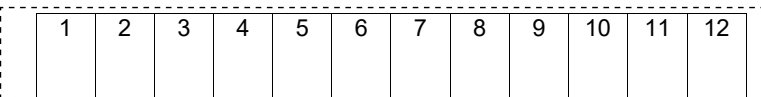
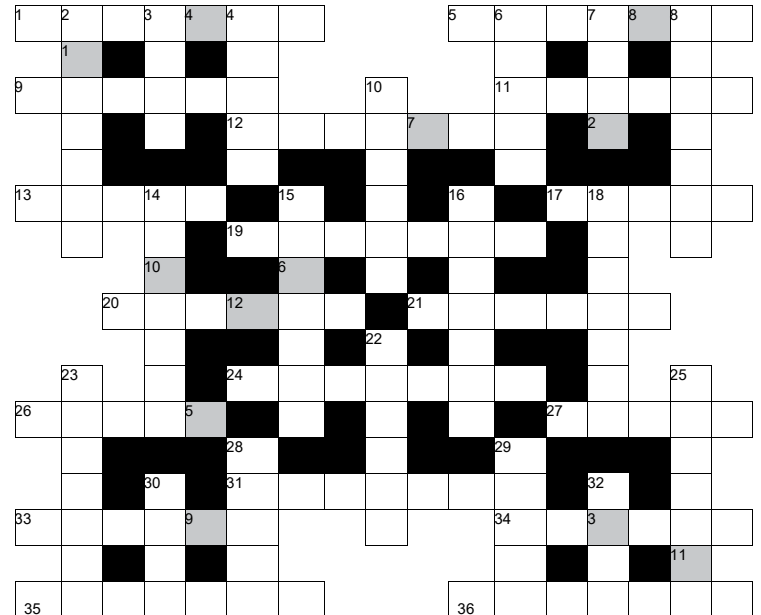
Atbildes līdz **25. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Atbilde: aukstums.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Rasma Stepe, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Gunta Grundmane.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Agita Ļontjeva**.

Risinājumu gaidām līdz **25. februārim**.

Horizontāli. 1. Infekcijas slimība, kuras ierosinātājs parazitē kādā dzīvnieku sugā vai vairākās sugās. 5. No negatīvām vīnogām spiesta sula, atspirdzinošs dzēriens. 9. Kusība – saliekta un kopā saspiesta īkšķa un rādītājpirksta vai viduspirksta strauja iztaisnošana vai pārvilkšana īkšķim. 11. Cauruļveida elements detaļu savienošanai, noslēgšanai, izturības nodrošināšanai u.tml. 12. Ezers Kandavas novada Matkules pagastā. 13. Štats Indijas ZA daļā. 17. Noteiktā klimatiskajā reģionā sastopamo augu un dzīvnieku kopums. 19. Atbalsta detaļa mašīnas daļām, kuras griežas vai svārstās. 20. Ezoterismā smalkās dzīvības enerģijas augstākā forma, no kuras daudzuma atkarīgs personības garīgais, intelektuālais un sociālais statuss. 21. Atlaide no preces cenas par labu pircējam komercdarījumos, ja saskaņā ar pirkuma un pārdevuma līgumu samaksa izdarīta skaidrā naudā vai pirms termiņa. 24. Valsts teritorija vai tās daļa, kuru no visām pusēm aptver cita valsts. 26. Pilsēta Igaunijā, Harju apriņķa ZA, Haras līča (Somu līča) krastā, ar pilsētas tiesībām kopš 1993. g. 27. Drudža dieviete romiešu mitoloģijā, kurai svētvieta bija Palātija kalnā Romā. 31. Mazs debess Z puslodes zvaigznājs starp Pegazu un Ērgli; Latvijā vislabāk novērojams vasarā. 33. Galvaspilsēta Dienvidamerikā. 34. Poliakrīlnitrila šķiedra. 35. Paātrināta un apgrūtināta elpošana. 36. Cirvis, ar ko darina vienkoča traukus (siles, abras u.tml.).

Vertikāli. 2. Pirmais cilvēks šumeru-akadiešu mitoloģijā, pa pusei zivs, pa pusei cilvēks. 3. Krievijas (PSRS) ekonomiskā politika no 1921. gada līdz 30. gadu 2. pusei (abr.). 4. Tautastērpa saktas piespraucāmā adatas veida laipiņa. 6. Vācu fiziķis un astronoms (1777–1855). 7. Upe Šveicē, Āres labā krasta pieteka. 8. Valsts, zeme, kas kādam ir viņa senču zeme; tēvija; dzimtene. 10. Nodeva, ko pāvesta kūrījai maksāja personas, kuras ieņēma ienesīgus baznīcas amatus. 14. Brīvs laukums tirgum un izpriečām austrumzemju pilsētās vai to apkaimēs. 15. Viena no pirmajām mākslīgi iegūtajām sarkanajām organiskajām krāsvielām. 16. Āboliņa, linu, siena mērvienība (20 podu). 18. Īpaši organizēta cilvēku grupa, kam ir pārvaldes, kultūras un izglītības vai sociālās un sadzīves funkcijas. 22. Irdenu nogulumiežu josla, kas veidojusies, saplūstot iznesumu konusiem, un aptver kalna vai augstienes piekāji. 23. Pilsēta Komoru Savienībā, Mvali salas administratīvais centrs. 25. Īpaša peļu pasuga (gaiši ruda ar melnu svītriņu pār muguru un spicu deguntiņu; kaķis nokož, bet neēd), kas dārzos izēd gladiolas u.c. puķu saknes. 28. Sargātājdievība budisma mitoloģijā, kuru ticīgais izvēlas par savu aizstāvi. 29. Aprimis vulkāns Japānā, Hokaido salas centrālajā daļā. 30. Subjektīva gaismas vai krāsas sajūta (med.). 32. Pazemes un nāves dievs romiešu mitoloģijā.

Pareizā atbilde: LODLAMPĀ.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Bruno Mekšs, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš, Gunta Grundmane, Alma Bredovska.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

PĀRDOD

NISSAN X TRAIL, 2005, tehniskā apskate līdz 2021. gada 27.08. Tālr. 29878202.

Pārdodam svaigus, atdzēsētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus), svars: 40–45 kg, 2,40 eiro/kg, gaļas sadale un piegāde – bez maksas. Tālr. 28890462.

Baltas un brūnas **DĒJĒJVISTAS** (11 mēn. vecas). Pērkot 10 gab. un vairāk, piegāde bez maksas. Tālr. 24976880.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES**, 120 EUR/t + piegāde. Tālr. 28196838.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā, tikai 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 25971768.

DAŽĀDI

SIA **Skrunda** gada pārskata **KOPSAPULCE** notiks 2021. gada 12. martā 14.00. Valde

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

PĒRK

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, JĒRUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Vecus **MOTOCIKLUS** *Emka, Dņepr, IŽ, Jawa, Minsk* un citus; arī mopēdus, to rezerves daļas jebkādā kārtībā, dokumentus. Tālr. 20334005.

VAJADŽĪGI

SIA **PILSBŪVE** (51203003021) Kuldīgas ielā 9, Ventspilī, piedāvā darbu **BŪVDARBU VADĪTĀJAM**. Amatalga: no 1300 līdz 1800 EUR (pirms nodokļu nomaksas). CV sūtīt e-pastā: pilsbuve@pilsbuve.lv. Papildu informācija pa tālr. 29132972.

SIA **Mars** (46103002907) aicina darbā **APKOPEJU-SĒTNIEKU**. Samaksa: 5 EUR/h. Tālr. 29284817.

W SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Ārīa)

LĪDZJŪTĪBAS

*Kļūst dzīves siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet,
Mijš cilvēks pa sniegotu taku
Kad projām mūžībā iet.*

/K. Apškrūma./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Selgai Janušai, brāli mūžībā pavadot
Fonda *Cilvēks cilvēkam* darbinieki un iemītnieki

*Kļūst dzīves siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet,
Mijš cilvēks pa sniegotu taku
Kad projām mūžībā iet.*

/K. Apškrūma./
Izsakām līdzjūtību Aivaram Plātem, no mammas atvadoties.
SIA *Kuldīgas siltumtīkli* kolektīvs

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.*

/O. Skuja./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Egilam Plātem, mammu smilšu kalniņā pavadot.
SIA *Meži RB* kolēģi

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P. Priede./
Mūsu visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem, IRMU PLĀTI mūžībā pavadot.
Irmās māsiņas ar ģimenēm

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, GUTNI KRĒSLIŅU aizsaulē pavadot.
Kaimiņi Piltenes ielā 18

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz.*

/Ā. Elksne./
Ilzīt, skumju brīdī esam kopā ar tevi, no mammītes atvadoties.
Bijušie klasesbiedri

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Ilzei un Edvīnam, tuvu cilvēku zaudējot.
Edīte un Verners

*No tevis tik daudz bija, ko gūt.
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt.*

/K. Apškrūma./
Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, no JĀŅA TOBIJA atvadoties.
M/k *Kurmāle*

*Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.*

/M. Jansone./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dainītei, no tēta atvadoties.
Kuldīgas 2. vidusskolas 6.a klases skolēni, audzinātāja un vecāki

*Māmulīn, par tavu mūžu
Šodien klusi paldies sakām.*

/A. Svētiņa./
Izsakām līdzjūtību IEVAS EVERSONES tuviniekiem.
Planīcas ielas 10. mājas iedzīvotāji

✠
Mūžībā aizgājis tēvs, vectēvs,
vecvectēvs **GUNTIS KRĒSLIŅŠ**
(1938–2021).
Sievā un dēli

✠
Mūžības ceļā devusies
DZIDRA LĀCE (dzim. Krieviņa,
1937–2021). Draugus un paziņas
aicinām iedzīnāt svečītes un
atvadīties domās.
Tuvinieki

✠
Mūžībā aizgājis
EDGARS BOGDANOVŠ
(24.01.1961. – 19.02.2021.).
Izvadīšana 24. februārī 14.00 no
mājam uz Vingru kapiem.
Tuvinieki

KURZEMNIEKU
martam var abonēt.
līdz 25. februārim

- pastā,
- pie pastniekiem,
- www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro),
- redakcijā (ietaupot 1,50 eiro).

DĀRZKOPJIEM

Ko sēt februārī

Lai gan ārā sniegs un sals, saulainās dienās pavasara tuvums jūtams aizvien vairāk, un dārzkopji sarosās. Uz to mudina arī valdības atļauja beidzot pirkt sēklas.

Pieredzējuši iesaka jau tagad aplūkot siltumnīcas un pārliecināties par to tehnisko stāvokli.

Februārī un martā ieteicams sēt dārzeņus ar ilgu veģetāciju, kas vēlāk tiks audzēti siltumnīcās vai ārā, kā baklažānus un papriku, bet mēneša beigās – selerijas saknes, agrīnos puravus. Tikai jāatceras, ka februārī un martā telpās augiem ir par maz gaismas, tādēļ vajadzīgas lampas.

Salātus varot sēt jebkurā laikā, pat mēģināt tos audzēt uz palodzes, ja telpas ir siltas un gaišas. Līdzās var nolikt kastīti ar zemi, kurā iestādīti sīksīpoliņi. Tad nevajadzēs

lokus pirkt veikalā. Uz palodzes var nolikt arī podiņu ar kressalātiem vai citiem mikrozaļumiem, iesēt dārza kreses, kas mājās izskatīsies dekoratīvas, turklāt sēklas un ziedi ir ēdami.

Pērn dārzkopji jau februāra vidū neapkurināmās siltumnīcās sēja redīsus, rukolu, spinātus. Šogad laika apstākļi norāda, ka vajag vēl nogaidīt. Tomātu stādu audzētāji uzskata, ka nevajag pārcensties arī ar tomātu sēšanu, jo, gaidot brīdi, kad tos varēs izstādīt laukā, stādi izstādīs.

**Apkopoja Inguna Spuleniece
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Gaišā un siltā vietā mikrozaļumi līdz ēšanai sadīgst piecās dienās.

RECEPTE

Katrīna Spuleniece-Aišpure,
uztura speciāliste

Pikantā ķirbju krēmzupa

Vajadzēs: 0,9 kg ķirbja, 1 sīpolu, 3–4 daiviņas ķiploku, Kajennas piparus, 1,5 l dārzeņu buljona, 2 ēd.k. olīveļļas, 2000 ml *Piena spēka*, sēkliņas (ķirbju, saulespuķu).

Kā pagatavot. Ķirbi un sīpolus sagriež mazākos gabalos. Olīveļļā sautē sīpolus, līdz tie kļūst caurspīdīgi, pievieno ķirbja mīkstumu un ķiplokus. Sautē vēl 3–5 minūtes un pielej buljonu, pieber piparus. Buljona vietā var izmantot ūdeni, tad noteikti jāpievieno zaļumi. Kad ķirbji mīksti, samaļ krēmīgā zupā. Silda un pievieno *Piena spēku*, bet neuzvāra, jo var sarauties kunkuļos. Ja tā notiek, sakul vēlreiz. Pasniedz ar apgrauzdētām sēkliņām. Zupai var pievienot arī burkānus, kartupeļus, zaļumus.

JOKI

Diemžēl Freids jau ir miris, un viņš vairs nepalīdzēs izskaidrot, kādas problēmas vajā tos cilvēkus, kas sociālajos portālos klikšķina *patīk* savām fotogrāfijām.

.....

Cīruļi un pūces parasti satiekas agrās rīta stundās, kad pirmie jau dodas uz darbu, bet otrie atgriežas no diskotēkas.

.....

Iesaistoties karstos strīdos interneta portālos, nekad nenorādiet sarunas biedram uz viņa gramatikas kļūdām, jo, iespējams, līdz šai mācību vielai viņi skolā vēl nav tikuši!

SEN

Darbs ir laime...

Alsungas kultūras namā pēc vidusskolas komjauniešu ierosinājuma notika pēdējo piecu gadu absolventu salidojums. Pasākumu rīkoja sakarā ar profesionālās orientācijas darba plāniem, un to caurvija galvenā doma – darbs ir laime, ja tas patīkams un sniedz cilvēkam gandarījumu. Par to runāja direktora vietniece mācību darbā H.Minka. Viņa pastāstīja, ka skolas komunisti veikuši pētījumus un secinājuši, ka Alsungas vidusskolas absolventu lielākā daļa mācās skolās ar lauksaimniecības nozīrienu, ka tie skolēni, kuri skolā aktīvi iekļāvušies sabiedriskajā darbā, kļūst par pedagogiem.

Par iespējām mācīties augstākajās mācību iestādēs runāja bijušie vidusskolas audzēkņi M.Lūsis, G.Raikstiņa, A.Zaķis, J.Sproģis un citi, kuri tagad ir studenti Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā, Rīgas Politehniskajā institūtā, P. Stučkas Latvijas Valsts universitātē un citur. Ciemos bija ieradusies arī Gudenieku astoņgadīgās skolas audzēkņi.

Padomju Dzimtene 1973. gada 24. februārī

ĀRA IZSTĀDE

Ēdoles iedzīvotāju atnesto sveču un pašgatavoto ledus figūriņu izstāde apskatāma pie kultūras nama un tā logos. Kultūras nama vadītāja Inese Poriķe stās-

ta, ka tiek rastas dažādas formas, kā vīrusa ierobežojumu dēļ arī sarežģītājā laikā piedāvāt cilvēkiem radošas nodarbes. Tā kā telpās pulcēties nedrīkst un laika apstākļi

bija ledus figūrām piemēroti, šoreiz veidota vēl nebijusi āra izstāde.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

NEPALAID GARĀM

Kas interesants bibliotēkā?

Kuldīgas bibliotēkas feisbuka lapā šajā nedēļā būs pasākumi tiešsaistē.

Šodien 14.00 – tikšanās ar rakstniekiem Maiju Pohodņevu un Modri Pelsi projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs.*

25. februārī 11.00 būs *E-grāmatu rīts*, savukārt 19.00 – literatūras diskusiju kluba *Plaukts* tikšanās platformā *Zoom*. Interesenti aicināti pievienoties *Facebook* grupai *PLAUKTS* (@KuldigasBiblioteka; www.facebook.com/KuldigasBiblioteka). Apmeklētājiem iestāde todien būs slēgta, jo ir metodiskā diena.

MANS MĀJDZĪVNIKS

Liksim kaķi mierā!

„Man uz nedēļu uzticēts radu kaķis. Tas jau ir apgrauzis istabas augus. Vai sēt zālīti? Ko darīt, lai dzīvnieks un es justos labi?” jautā kuldīdzniece.

Atbild veterinārārste Marita Līdaka.

„Nedēļas laikā zālīte nepaspēs izaugt. Īstenībā tā kaķim nemaz tik ļoti nav vajadzīga. Ja dzīvnieks grauž istabas augus, tad, visticamāk, tam pietrūkst kādu minerālvielu. Jāaiziet uz veterināriem un jāparunājas, kādus vitamīnus nopirkt. Tie ir gan tablešu, gan pilienu, gan pastas veidā. Istabas augus gan labāk nolikt neaizsniējamā vietā, jo daži ir indīgi.

Ja kaķis uzticēts uz laiku, labāk ieturēt neitrālu pozīciju. Ja dzīvnieks nenāk klāt, nevajag līst virsū. Kad gribēs, pats pienāks, lai paglauda. Kaķi ir pašpietiekami egoisti, kas lielu daļu dzīves pavada miegā.

Ministru kabineta noteikumi paredz: ja saimnieks kaut kur aizbraucis, kaķim pietiek, ja kopējs to apciemo reizi divās dienās. Tādēļ, ja īpašnieks nedodas projām uz ļoti ilgu laiku, labāk dzīvnieku atstāt ierastajā vidē. Galvenais, lai ir ēdiens, ūdens un tīras smiltis kastītē. Savā vidē kaķis arī vientulībā aizkarus un mēbeles neplēsīs. Ja pārvedīs uz svešu vietu, var sākties stress. Starp svešiem cilvēkiem tas var pārēties, šņākt, uzbrukt. Arī patversmē gadās, ka kaķis nedēļu vai divas nosēž, acis pārbolījis, un ar mums nekomunicē. Tikai pēc tam, kad saprot, ka nekas slikts notiek, sāk atvērties.”

Ministru kabineta noteikumi paredz: ja saimnieks kaut kur aizbraucis, kaķim pietiek, ja kopējs to apciemo reizi divās dienās. Tādēļ, ja īpašnieks nedodas projām uz ļoti ilgu laiku, labāk dzīvnieku atstāt ierastajā vidē. Galvenais, lai ir ēdiens, ūdens un tīras smiltis kastītē. Savā vidē kaķis arī vientulībā aizkarus un mēbeles neplēsīs. Ja pārvedīs uz svešu vietu, var sākties stress. Starp svešiem cilvēkiem tas var pārēties, šņākt, uzbrukt. Arī patversmē gadās, ka kaķis nedēļu vai divas nosēž, acis pārbolījis, un ar mums nekomunicē. Tikai pēc tam, kad saprot, ka nekas slikts notiek, sāk atvērties.”

VESELĪBA

Ģimenes ārstu pieeja potēšanai atšķiras

Kurzemnieks interesējās, vai Kuldīgas novada ģimenes ārsti ir gatavi pacientus savā praksē potēt pret Covid-19. Atbildes ir dažādas, jo īstas skaidrības par rīcību pagaidām neesot arī pašiem.

Rūtas Eglītes doktorāta registratūrā paskaidroja, ka gan jau potēs, bet par to esot pārāgrī runāt. Taču runas, ka vakcīnai ārstu praksēs jāreģistrējas jau tagad, esot muļķības. No šodienas lielāka spēja pieņemt zvānus esot valstī izziņotajam tālrunim 8989, tādēļ reģistrēties ieteicams tur.

Daktere Līga Valģe atbild, ka jājautā viņas doktorātā strādājošajam ģimenes ārstēm pašām, bet, viņasprāt, pūles neesot tā vērtas: „Kuldīgas novadā nav tik daudz iedzīvotāju, lai nepietiktu ar vienu vakcinēšanas kabinetu slimnīcā.”

Zanda Zauere atzīst, ka kolēģu lēmumi ir atšķirīgi: „Bija ģimenes ārstu aptauja. Laima Jansone un Gita Cakule, šķiet, apņēmas pacientus vakcinēt, bet es ne. Ja tiks īstenota doma, ka sporta manēža ir centrali-

zēts punkts, ģimenes ārsti tur iesaukt netiks. Vakcinēšanu ārstu praksēs apgrūtinā tas, ka cilvēki nedrīkst nākt bariņā – jānāk pa vienam. Bet pēc tās vakcīnas, kas tiek lietota jau tagad, cilvēkam vismaz pusstundu jāsedz mierā, lai novērotu, vai nav alerģiskas reakcijas. Ja esam trīs ārsti, cik tad kvadrātūras ierobežojumu dēļ varam dienā sapotēt? Tad arī kādu dienu jāatsakās no citu pacientu pieņemšanas. Pacientus gan pierakstām, bet nezinām, kura ražotāja pote būs un vai arī pēc tās vajadzēs pusstundu sedēt.”

Arī daktere Līga Lagzdiņa parliecināta, ka nodrošināt potēšanu pie ģimenes ārstiem ir teju neiespējami: „Tas ir sarežģīti no tā viedokļa, ka katram jāvelta vismaz pusstunda. Iepakojumā ir nevis viena deva, bet

desmit. Lai tās izpotētu, ārstam tad jāņem brīvdiena no citiem pacientiem un laiks jāvelta tikai vakcinācijai. Cilvēks jāapskata, jāievada ziņas e-veselībā, un tas nozīmē, ka vajag cilvēku, kurš to dara. Pacientam vajag vietu, kur pusstundu atsēdēt, jo nedrīkstam visus sasēdināt rindiņā. Mūsu doktorātā ir arī laboratorijas pieņemšanas punkts, tādēļ jau tagad dažkārt jāskatās, lai visiem pietiek vietas.”

L.Lagzdiņa runājusi ar citiem kolēģiem, vienojoties, ka Kuldīgai visērtākais būtu vakcinācijas punkts manēžā, kur daudz vietas: „Tur ir iespēja vienā dienā sapotēt daudzus. Dežurēt pa dienai varētu arī visi novada ģimenes ārsti. Tas ir saprotams, ka slimnīcai vienai slodze būtu par lielu.”

Inguna Spuleniece